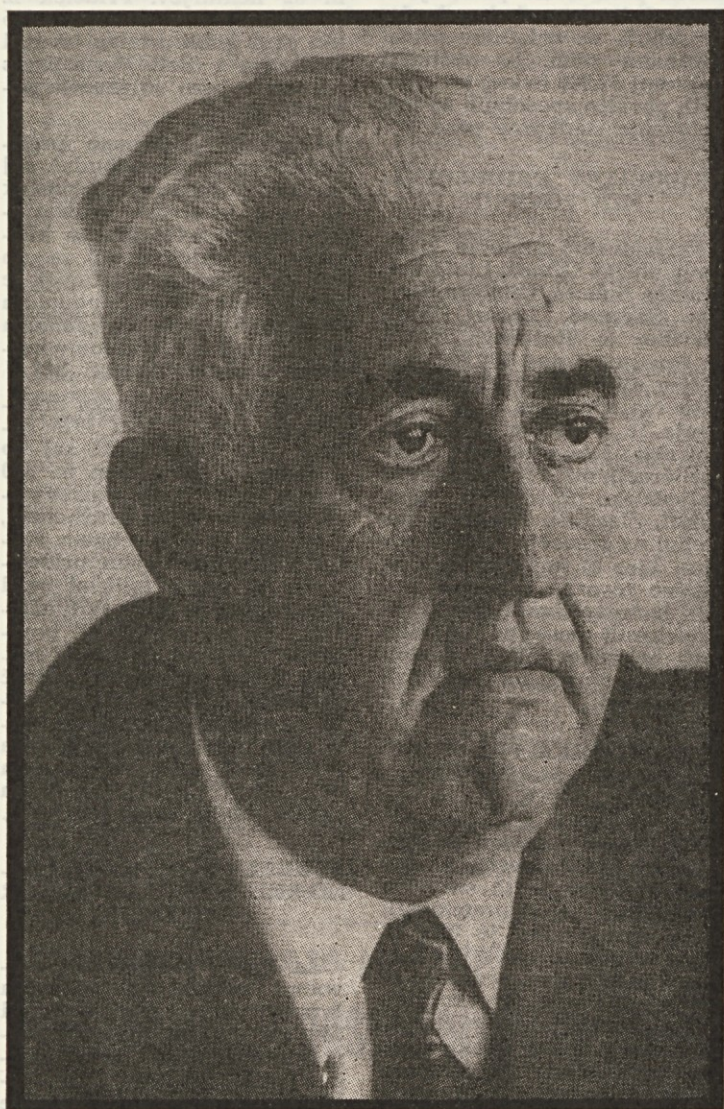

Izgubili smo revolucionarja

in borca za delavske pravice

V torek 18. januarja nas je je globoko pretresla žalostna vest o tragični smrti predsednika zveznega izvršnega sveta Džemala Bijedića, njegove žene in drugih prizadetih v letalski nesreči pri Sarajevu.

Džemal Bijedić je desetletja dosledno sledil smernicam zveze komunistov Jugoslavije. Pripomogel je k učvrstitvi pridobitev revolucije, boril se je za bratstvo in enotnost in enakopravnost vseh narodov in narodnosti Jugoslavije.

Ko je opravljal razne odgovorne naloge v Socialistični republiki Bosni in Hercegovini in v federaciji, v organih narodne oblasti in zveze komunistov, je bil tovariš Bijedić s svojo požrtvovalnostjo in veliko energijo vedno svetel zgled.

Kot predsednik ZIS je Džemal Bijedić vzpostavil širok krog mednarodnih zvez in prijateljev z vodilnimi osebnostmi številnih držav, predvsem neuvrščenih. S tem je mnogo pripomogel k razvijanju mednarodnega sodelovanja, pa tudi k ugledu, ki ga ima naša država po svetu. S smrtjo tovariša Bijedića ostaja velika in boleča praznina.

V spominu bo ostal vedno neizbrisan njegov lik kot marljivega, skromnega borca, komunista in revolucionarja.

Za delo, ki ga je opravil, je Džemal Bijedić bil odlikovan s številnimi visokimi odlikovanji, med katere sodijo red narodne osvoboditve in red z zlatim vencem.

V petek 21. februarja so se v Sarajevu na pogrebu poklonili njegovemu spominu in vsemu, kar je storil in kar je kot sad svojega dela pustil za seboj.

Kako se pripravljamo na pridelovanje sladkorne pese in kako je z izgradnjo tovarne

NA VPRAŠANJE »PROJEKT SLADKOR V SLOVENIJI DA ALI NE?«, JE S PODPISOM SAMOUPRAVNEGA SPORAZUMA O TEMELJIH SREDNJEROČNEGA RAZVOJA KMETIJSTVA IN ŽIVILSKE INDUSTRIJE V SR SLOVENIJI ZA OBDOBJE 1976 — 1980, DOKONČEN ODGOVOR, DA! V RESOLUCIJI O POLITIKI IZVAJANJA DRUŽBENEGA PLANA SR SLOVENIJE ZA OBDOBJE OD LETA 1976 DO 1980, V LETU 1977 PA JE MED TEMELJNE RAZVOJNE NALOGE V LETU 1977 IN O-PREDELITEV NJIHOVIH NOSILCEV ZA PODROČJE KMETIJSTVA IN ŽIVILSTVA MED OSTALIM ZAPISANO:

»Članice konzorcija za izgradnjo sladkorne tovarne bodo poskrbele za nadaljevanje proizvodnje sladkorne pese v skladu s programom ter skupno s kmetijsko razvojno skupnostjo, upravljalci poslovnih bank in Skupščina občine Ormož bodo zagotovili začetek del pri izgradnji sladkorne tovarne in oblikovanje delovne organizacije za proizvodnjo sladkorja.«

KONZORCIJ PRIDELOVALCEV SLADKORNE PESE

Strateške naloge za področje nadaljnega razvoja kmetijstva, zlasti za severovzhodno Slovenijo so torej opredeljene in jasno začrtane. Za pristop k uresničevanju projekta »Sladkor v Sloveniji« je bil meseca novembra 1975 s samoupravnim sporazumom ustanovljeni konzorcij pridelovalcev sladkorne pese, velikih potrošnikov in odjemalcev sladkorja in melase. S tem je za ustanovitev OZD tovarne sladkorja v Ormožu nastal trenutek, ko bo konec meseca februarja tega leta s samoupravnim sporazumom o medsebojnih razmerjih (pravica in obveznostih) ustanoviteljev Tovarne sladkorja v Ormožu in aktom o ustanovitvi delovne organizacije ustanovljena Tovarna sladkorja v Ormožu v ustanavljanju.

IZDELAN JE PREDLOG SAMOUPRAVNEGA SPORAZUMA IN AKT O USTANOVITVI TOVARNE SLADKORJA

Predlog samoupravnega sporazuma in akt o ustanovitvi delovne organizacije Tovarne sladkorja v Ormožu, ki sta v javni razpravi, v uvodnih določilih določata, da so ustanovitelji tovarne sladkorja v Ormožu kmetijske delovne organizacije, ki pridelujejo sladkorno peso, industrijske delovne organizacije — veliki porabniki sladkorja, trgovske delovne organizacije — veliki odjemalci sladkorja in industrijske delovne organizacije — veliki porabniki melase. Omenjena akta opredeljujeta namen ustanovitve in ekonomski elaborat, pravni status tovarne, ustanoviteljske pra-

vice in obveznosti ter razmerja med ustanovitelji in delovno organizacijo, pri čemer velja posebej poudariti, da se projekt »sladkor v Sloveniji« oziroma ustanovitev Tovarne sladkorja v Ormožu uresničuje dosledno po ustavnih načelih in v skladu z zakonom o združenem delu, kjer so vse obveznosti in pravice, od samoupravnih do dohodkovnih odnosov izključno dogovor in rezultat ustanoviteljev v združenem delu.

ELABORAT

Iz elaborata o družbeni in ekonomski upravičenosti izgradnje tovarne sladkorja v Ormožu je razvidno, da bo realizacija te investicije imela obsežne ekonomske in socialne učinke v spodbujanju hitrejšega razvoja podravke in pomurske regije, vključno z novimi zaposlitvami delovne sile. Ocenjujejo, da bo investicija dosegla vrednost okrog 1,4 milijarde din.

ZAGOTOVITEV SREDSTEV

Sredstva se bodo zagotovila po približno enakih delih iz lastnih virov, porazdeljena na ustanovitelje (sladkorni dinar), bančnih in blagovnih kreditov.

LOKACIJA TOVARNE

Lokacija tovarne je izbrana v neposredni bližini Ormoža, na ravnini znotraj proge Ormož—Ljutomer. V neposredni bližini teče reka Drava, ki je obenem vir tehnološke vode. Zazidalno območje meri približno 30 do 40 hektarjev.

OBSEG PROIZVODNJE

Zmogljivost tovarne je predvidena za predelavo 4.000 ton sladkorne pese dnevno oziroma za kampanjo, ki je odvisna od letine in traja 80 do 85 dni.

Obseg proizvodnje:

— pesa za predelavo	323.000 ton
— sladkor	43.605 ton
— melasa	14.554 ton
— suhi rezanci	16.260 ton
— stranski proizvodi pese za krmo živini	5.420 krmnih enot po hektarju.

Za polno izkoriščenost zmogljivosti tovarne, ki bo v sezoni zmožna predelati 323.000 ton surovine, bomo peso morali pridelovati na okrog 8.000 hektarjih, s pridelkom vsaj mq po hektarju. Ker se sladkorna pesa lahko prideluje v 4 do 5 letnem plodoredu bo potrebnih na celotnem pridelovalnem območju vključiti najmanj 32.000 hektarjev njivskih površin sposobnih za pridelovanje sladkorne pese.

PRIDOBITEV PRIDELOVALNIH POVRŠIN

Pridelovalno območje, ki zajema občine Ormož, Ljutomer, Murska Sobota, Lendava, Gornja Radgona, Lenart, Ptuj, Maribor in Slovenska Bistrica ima nekaj nad 100.000 hektarjev njivskih površin, ki pa niso vsa sposobna za pridelovanje te poljščine in jih bo potrebno šele s hidro in agromelioracijami ter intenzivno poljedelsko proizvodnjo usposobiti. Zlasti so ti ukrepi potrebni na območju ptujske občine, kjer bi naj z ozirom na bližino tovarne in vrsto drugih komparativnih prednosti pridelovali peso na površini 1900 hektarjev ali 24 odstotkov vseh potreb po surovinah za tovarno.

AGROTEHNIKA PRI PRIDELOVANJU SLADKORNE PESE

Sladkorna pesa kot poljščina za naše kmetovalce ni neznanica, saj se je ta surovina pridelovala že v preteklosti; stara agrotehnika je bila fizično zelo naporna, saj je bilo poznano le ročno redčenje in okopavanje pese ter skorajda neuspešna borba s pleveli, posebno težavno pa je bilo spravilo pese, zlasti ob deževnih letinah in zaradi tega izkušnje še danes odklanjajo večjo zavzetost pridelovalcev.

Nova agrotehnika in tehnološke pridobitve ob ustrezni organiziranosti postavljajo pridelovanje sladkorne pese danes v povsem drugačen položaj. Možnosti kvalitetne predsetvene priprave zemljišč in obdelave z modernimi strojnimi linijami, ki bodo last tovarne in dane v uporabo pridelovalnim skupnostim, uporabe enakoličnega semena, kakovostnih herbicidov in pesticidov, do naj sodobnejših spraviljalnikov pese so prednosti, ob katerih je mogoče pri ustreznih intenzivnosti, manjšem vlaganju fizičnih naprav doseči večjo zahtevano produktivnost in rentabilnost.

REZULTATI POIZKUSNEGA PRIDELOVANJA

V preteklem letu je bilo zastavljeno poskusno pridelovanje sladkorne pese na pridelovalnem območju, na površini 82 hektarjev. Pridelki iz 67 hektarjev v količini 3.186 ton pese je bil prodan tovarni sladkorja v Beli Manastir, s preostalo peso so kmetje pokrtili živini.

Rezultati poizkusne proizvodnje so zelo spodbudni, saj je znašal hektarski pridelok 47 ton in so stroški pridelovanja znašali 0,494 din za kilogram, realizirana pa je po 0,69 za kilogram, pri čemer se že izkazuje po še nepopolnih obračunih 7.630 din dobička po hektarju ali izraženo v koeficientu ekonomičnosti 1.28.

Program poizkusnega pridelovanja pese v letu 1974 dobiva nove razsežnosti, saj bo posejane v ta namen že 500 hektarjev. V času poizkusnega pridelovanja v družbenem, zlasti pa še v zasebnem sektorju organizatorjem pridelovanja ni cilj v tolikšni meri spremljanje ekonomskih učinkov, ker se ti na večji površinski razdrobljenosti ne morejo realno izkazovati temveč pridobiti izkušnje na področju agrotehnike, uporabe herbicidov, doseganje kvalitetnih pridelkov, analiziranje vseh dejavnikov v našem okolju in razvoj oblik organiziranosti.

ZDRUŽEVANJE V POSLOVNO SKUPNOST ZA SLADKOR SLOVENIJE

Za široko zasnovano proizvodno nalogo na področju kmetijstva v severovzhodni Sloveniji, hkrati pa pomembno družbenoekonomsko kategorijo za izravnavo naše prehrabne bilance, se delovne organizacije — pridelovalci sladkorne pese, veliki porabniki sladkorja in melase ter veliki odjemalci sladkorja ter druge delovne organizacije in skupnosti, ki delujejo na področju pospeševanja pridelovanja sladkorne pese, proizvodnje sladkorja in stranskih proizvodov ter prometa, združujejo v Poslovno skupnost za sladkor Slovenije. S samoupravnim sporazumom, ki bi prav tako naj bil sklenjen konec meseca februarja tega leta, bo poslovna skupnost urejala zadeve skupnega pomena, o katerih se bodo članice dogovarjale zaradi uresničevanja skupnih interesov.

Miran Glušič

Pridelovanje sladkorne pese

Do leta 1979 je predvidena izgradnja sladkorne tovarne v Ormožu; za njo je zainteresirana celotna slovenska skupnost. Zaradi tega smo pristopili k poskusni proizvodnji sladkorne pese že v preteklem letu. Namen poskusne proizvodnje je, z dopolnjenjo proizvodnjo, ki bi morala steči v letu 1979, dobiti potrebne izkušnje v tehnologiji, primernosti naših zemljišč, gnojenju, času setve, zaščiti in drugem. Poleg tega je potrebna spremljava vseh novosti, tako strojnih linij, iskanje možnosti preizkušanja določenih strojev in ugotavljanje njihovih pozitivnih ali negativnih lastnosti pri drugih proizvajalcih pese. Skratka potrebno je vzporedno preučevanje izkušenj proizvajalcev te proizvodnje na drugih področjih. Vzporedne izkušnje drugih pa se lahko že v tej dobi preučijo doma in se tako vsi, od vodstvenih delavcev do traktoristov in delavcev, pripravimo na to proizvodnjo.

Proizvodnja sladkorne pese ne bi smela predstavljati večjega problema, ko bo potrebno proizvesti obvezne količine pese.

V Agrokombinatu Maribor smo dolžni pridelovati sladkorno peso letno na 150 hektarjih. Zato rabimo najmanj 600 hektarjev njiv, ki so primerne za pridelovanje sladkorne pese. Glede površin je zaenkrat še odprto vprašanje. Na raškem območju so njive gramozne in tako manj primerne za setev pese. Novi stroji so občutljivi za kamenje, zlasti rezni deli kombajna.

Na novo pridobljenih površinah pa do takrat še ne bo možno z gotovostjo pridelovati sladkorne pese, saj še ne bodo površine preizkušene in tako sposobne.

V Pesnici, kjer so površine v glavnem pridobljene s stariimi melioracijami, še ni bila predvidena ta proizvodnja. Zaenkrat še niso izravnane depresije, urejene dovozne ceste in mostovi, ki so za prevoz težjega tovora nujne. Obstaja tudi nevarnost prekinitve drenažnih sistemov, saj je pone-

kod plitko položena drenažna mreža, pa tudi razdalje drenov so prevelike. Zato bo spravilo pese v mokrih jesenih problematično. Takoj bo potrebno pristopiti k saniranju teh problemov, kot so izgradnja mostov, ravnanje depresij in drugo. Le s tem bo lahko pridelovati peso v dogovorjenih količinah.

Nujno je, da bo pri obvladani tehnologiji pesa ekonomsko interesantna, saj bo le tako postala za pridelovalce sprejemljiva in priljubljena.

S prvo setvijo pese v preteklem letu ne moremo biti zadovoljni. Vzroki so predvsem pozna izbira njive za setev pese v času setve. Njive pred setvijo ni bilo mogoče razpleveliti in dobro pripraviti. Posledica tega je bila slabo izravnana njiva in plevel, ki se ga z nobenim škroplivom nismo mogli v celoti rešiti; še pri spravilu je otežkočal delo kombajna. Kljub temu, da je bil neto pridelek več kot 400 q po hektarju, ni kril stroškov pridelovanja predvsem zaradi velike porabe delovne sile in reprodukcijskega materiala.

Ludvik Orthaber

Na sestanku štipendistov Kmetijskega kombinata Ptuj koncem 1976. leta

Mladi o štipendijah

Člani predsedstva občinske konference ZSMS Ptuj so skupaj s predstavniki kluba ptujskih študentov in konference mladih v izobraževanju razpravljali o problemu štipendiranja v ptujski občini. Štipendije iz družbenih sredstev dobiva zdaj 1021 dijakov in študentov.

Mladi so se seznanili, da je problem štipendiranja nastal zaradi tega, ker se je v Sloveniji število štipendistov zvečalo kar za dvakrat. Člani predsedstva ZSMS so za pogovor, ki so ga sklicali v petek, 14. januarja, z direktorji nekaterih delovnih skupnosti

občine, povedali, da v občini ni suficitarnih poklicev in da se bo treba pogovoriti o enotnem cenusu štipendiranja ter združenem delu dokazati, da v občini potrebujemo kadrovske in ne socialne štipendije.

Mladi so tudi ugotovili, da je kadrovsko načrtovanje še vedno stihijsko in da nekatere temeljne organizacije združenega dela sploh nimajo v razvojnih načrtih nakazanih srednjeročnih in dolgoročnih potreb po kadrih in da ne razvijajo štipendijske politike. O teh problemih bodo prek javne tribune seznanili vse dijake in študente v občini, ki dobivajo štipendijo.

● rast realnih osebnih dohodkov bi naj znašala okoli 2 odstotka;

● rast sredstev za zadovoljevanje osebnih, skupnih in splošnih potreb bi naj bila za 10 odstotkov nižja od rasti družbenega proizvoda;

● rast cen naj ne bi bila višja od tiste v letu 1976.

KREPITEV MATERIALNE BAZE

Poleg navedenih okvirov je v resoluciji posebej poudarjena krepitev materialne osnove temeljnih oziroma delovnih organizacij združenega dela. Zato bi naj naraščala sredstva za osebne dohodke za 10 odstotkov počasneje od rasti doseženega dohodka. Pri razporejanju dohodka pa so kolektivni dolžni upoštevati vsaj minimalno akumulacijo, opredeljeno s samoupravnimi sporazumi.

DOLOČENI OKVIRI PLANIRANJA

To so načelni predlogi, ki določajo okvire planiranja oziroma gospodarjenja za leto 1977, čeprav bi nekatere zadeve morale biti konkretne, saj bodo bistveno vplivale na stroške delovnih organizacij in bi jih morali v planu že upoštevati.

Kot primer služi:

● merila o višini sredstev, ki jih bodo delovne organizacije združevale za potrebe družbenih

služb, bodo znana šele v mesecu juniju;

● dogovor o cenah bo sprejmal izvršni svet šele v mesecu februarju;

● končni rezultati gospodarjenja v letu 1976, ki so važna osnova za planiranje za leto 1977, bodo znani šele konec februarja oziroma marca, itd.

IZDELAVA IN SPREJEM PLANOV ZA 1977

Plani za leto 1977 bodo torej morali biti izdelani in sprejeti prej, preden bodo znane navedene pomembne osnove za realno planiranje. Poleg teh je seveda v vseh temeljnih oziroma delovnih organizacijah še mnogo drugih težav in problemov v zvezi s planiranjem. Med najbolj perečimi so gotovo pomanjkanje kadrov, miselnost, da je priprava planov stvar ožje skupine planerjev in ne vseh strokovnih služb, izvršilnih organov in drugi problemi, ki še otežujejo razčiščevanje tehnoloških in ekonomskih rešitev v nizkoakumulativni kmetijski proizvodnji. Rast cen kmetijskih pridelkov ne dohaja rasti cen reprodukcijskega materiala.

Zvišanje življenjskih stroškov zahteva hkrati povišanje osebnih dohodkov. V takih kleščah obstaja problem zadostitve vsem določbam resolucije, zagotovitve socialne varnosti in standarda kolektiva ter še ustvaritve akumulacije; pri vsem tem naj ostanemo v realnih okvirih planiranja.

Cilka Rak

IZ AGROKOMBINATA MARIBOR

Problematika gospodarskega načrta za leto 1977

Z zakonom o združenem delu in zakonom o planiranju je na novo poudarjeno planiranje na vseh družbenih ravneh, saj brez načrtnega in usklajenega dela ni mogoče dosegati zadovoljivih in trajnih rezultatov. S plani se zavestno odločamo za smer in način dela na vseh nivojih, od republike, občine, do delovne organizacije, temeljne organizacije in vsake najmanjše delovne enote. Letni plan je le ena vrsta planiranja, ki se navezuje na dolgoročne in srednjeročne plane. Navezuje se tudi na vsakoletne resolucije o politiki gospodarjenja, ki določajo okvire razvoja v posameznem letu.

Ti okviri so za leto 1977 naslednji:

● rast družbenega proizvoda celotnega gospodarstva, ki naj bi bila okoli 5 odstotkov in sicer za industrijo okoli 6 odstotkov, za kmetijstvo okoli 3 odstotke;

● rast zaposlenosti bi naj znašala okoli 2,6 odstotkov;

● produktivnost dela bi naj porasla za okoli 2,8 odstotkov;

● rast investicij v osnovna sredstva 6 odstotkov;

● izvoz blaga in storitev bi se naj povečal za 7,5 odstotkov, uvoz pa za okoli 7 odstotkov;

Delo uredniškega odbora

KOT VSAKO LETO TUDI LETOS OBJAVLJAMO V NAŠI POTI OBŠIRNO ANALIZO DELOVANJA UREDNIŠKEGA ODBORA V LETU 1976 IN PA PREGLED LANSKIH ŠTEVIK NAŠE POTI. VSEBINSKA ANALIZA BO VSEBOVALA DELOVANJE UREDNIŠKEGA ODBORA V PRETEKLEM LETU, SODELAVCE, VSEBINSKO ANALIZO POSAMEZNIH ŠTEVIK TER PREGLED OBJAVLJENIH PRISPEVKOV V PRETEKLEM LETU.

Uredniški odbor je imel v lanskem letu deset sej. Sestajal se je torej redno, po izidu številke Naše poti. Na sejah so člani uredniškega odbora v glavnem pregledali vsebino izišle številke in pregledali predlog vsebine za naslednjo številko ter v razpravi dali konkretne predloge za izboljšanje vsebine Naše poti. Na vseh sejah uredniškega odbora so bili v glavnem zastopani vsi člani tako, da je uredniški odbor lahko z večino glasov sprejemal predlagane sklepe. Seje uredniškega odbora so bile na različnih mestih, po posameznih TOZD, tako da so se člani uredniškega odbora seznanili tudi z delovnimi organizacijami oziroma TOZD, ki jih do tedaj niso poznali.

Člani uredniškega odbora so bili zadolženi za zbiranje sestavkov v svoji delovni organizaciji, kar je precej olajšalo delo uredništva.

ANALIZA ENAJSTIH ŠTEVIK NAŠE POTI

V preteklem letu je izšlo enajst številčk časopisa Naša pot, kar pomeni, da je časopis izhajal enkrat mesečno, v času dopustov pa je meseca julija izšla skupna številka za meseca junij in julij. Naša pot je izhajala povprečno na 25 straneh (od 16 do 28), skupna naklada v lanskem letu je bila 57.200 izvodov, mesečno 5.200 izvodov.

V časopisu so se izoblikovale naslednje stalne rubrike:

- izkušnje kooperantov
- obisk na delovnem mestu
- predstavljamo vam
- delo družbenopolitičnih organizacij
- delo samoupravnih organov
- izkušnje delegatov
- misli za volanom
- šport in rekreacija
- predpisi s področja kmetijstva.

Nekatere rubrike pa so se v Naši poti pojavljale občasno, po potrebi. V vsaki številki Naše poti pa smo poskrbeli tudi za humor in razvedrilo, saj smo redno objavljali slikovne križanke, v prazničnih številkah pa tudi nagradne slikovne križanke. Opazili smo, da je za križanke izredno zanimanje, saj je po razpisu denarnih nagrad prispelo veliko rešitev. V časopisu sta za humor poskrbela: Ivan Rotman iz »Košakov« TMI Maribor in Stanko Šerc iz Beograda.

Članki posameznih delovnih organizacij so se v številkah Naše poti različno vrstili tako, da je bila vsaka delovna organizacija, glede na število zaposlenih, enakovredno zastopana.

ŠTEVILO SESTAVKOV PO DELOVNIH ORGANIZACIJAH IN SOZD

Številka glasila	SOZD	AK Lenart	AK Maribor	KK Ptuj	»Košaki« TMI Maribor
1	3	2	4	8	3
2	2	5	4	11	2
3	2	4	1	13	2
4	4	3	2	7	4
5	3	4	3	10	3
6-7	5	5	7	14	5
8	4	6	3	11	4
9	2	3	0	12	2
10	4	1	5	9	4
11	9	2	2	6	9
12	3	6	5	12	3
	41	41	36	113	32

Skupno v enajstih številkah 263 sestavkov

V odstotkih prikazano razmerje za posamezne delovne organizacije in SOZD je naslednje: Agrokombinat Lenart zajema 17,3 odstotka, Agrokombinat Maribor 13,2 odstotka, Kmetijski kombinat Ptuj 47,8 odstotka vseh prispevkov, V vseh 263 sestavkih je sodelovalo skupno 52 sodelavcev, od tega iz Agrokombinata Lenart 10 sodelavcev, iz Agrokombinata Maribor 9 sodelavcev, iz Kmetijskega kombinata Ptuj 23 sodelavcev in iz »Košakov« TMI Maribor 10 sodelavcev. Iz novinarskih zapisov je skupno 123 sestavkov, nekaj sestavkov pa so napisali tudi tisti, ki niso zaposleni v sestavljeni organizaciji združenega dela.

VSEBINSKA ANALIZA OBJAVLJENIH PRISPEVKOV V LETU 1976 IN PRIMERJAVA Z LETOM 1975

1. Informiranje o proizvodnji, poslovanju TOZD zajema v glavnem obravnavanje vseh vprašanj proizvodnih ciklusov v vseh panogah kmetijske dejavnosti in drugih nezemeljskih dejavnosti. Vsake tri mesece se v časopisu prikažejo finančni rezultati posameznih

delovnih organizacij. To področje informiranja zajema v letu 1975 14,3 % od vseh sestavkov; v letu 1976 pa 13,3 %.

2. Samoupravljanje v vseh oblikah združevanja dela in sredstev v okviru SOZD. V letu 1975 predstavljajo ti sestavki 14,3 %, v letu 1976 pa 14,4 %.

3. Obravnavanje strokovnih področij v časopisu, kjer gre predvsem za informacijo in podatke o strokovnih delih posameznih strok, zastopanih v dejavnostih SOZD. Ti sestavki so bili zastopani v letu 1975 s 5 %, v letu 1976 pa z 1 %.

4. Delo družbenopolitičnih organizacij zajemajo sestavki o delovanju sindikata, zveze komunistov, zveze socialistične mladine. V letu 1975 zajemajo ti sestavki 5,9 %, v letu 1976 pa 6,7 %.

5. Delo delegacij in delegatov zajema razgovore z delegati, s katerimi smo želeli posredovati njihove izkušnje drugim, hkrati pa opozoriti na pomanjkljivosti v delovanju delegacij in njihovih konferenc v posameznih delovnih organizacijah. Sestavki iz tega področja so zajemali v letu 1975 2,5 %, v letu 1976 pa 2,6 %.

6. O delovanju, nalogah in dolžnostih delavske kontrole ter o delovanju notranje kontrole smo v preteklem letu pisali le v enem sestavku, kar pomeni, da smo pisali manj kot v letu 1975, ko predstavljajo ti sestavki 2,5 % vseh sestavkov, v letu 1976 pa le 0,4 %.

7. Strokovna potovanja, v teh sestavkih objavljamo vtise in strokovne zapise posameznih strokovnih delavcev, ki se udeležujejo raznih strokovnih ekskurzij in strokovnih ogledov in prenašajo svoje vtise o proizvodnih in tehničnih dosežkih v svetu in doma ter jih posredujejo širšemu krogu zaposlenih. Ti sestavki predstavljajo v letu 1975 2,5 %, v letu 1976 pa 1,9 %.

8. Kooperantom so bili namenjeni sestavki v vsaki številki Naše poti na ta način, da smo predstavljali posamezne kmete — kooperante oziroma skupnosti, v katere so povezani kooperanti. V vsebinski analizi časopisa Naša pot iz leta 1975 vidimo, da smo premalo obravnavali združevanje kmetov v posamezne kmečke skupnosti, kar pa ne moremo reči za vsebino časopisov v letu 1976, kjer smo predstavili nekatere skupnosti. Sestavki o kooperantih, njihovem delu, njihovih pogojih dela in o združevanju v skupnosti predstavljajo v letu 1975 5,4%,

v letu 1976 pa 5,3 % vseh sestavkov.

9. O notranjem življenju kolektivov, delavcev posameznih TOZD smo pisali v letu 1976 nekoliko več kot v letu 1975. Pri tem mislimo predvsem na medsebojne odnose v posameznih enotah, na sodelovanje med delavci, na organiziranje kulturnega in družabnega življenja. Sestavki predstavljajo v letu 1975 0,8 %, v letu 1976 pa 2,6 %.

10. Družbena samozaščita in ljudska obramba predstavlja v letu 1975 0,8 %, v letu 1976 pa 2,2 %.

11. Izboljšava pri delu in tehnologiji predstavljajo v letu 1975 0,8 %, v letu 1976 pa 1,9 %.

12. Športne aktivnosti so v posameznih delovnih organizacijah precej razvite, verjetno najbolj v Kmetijskem kombinatu Ptuj. Ti sestavki predstavljajo v letu 1975 1,7 % vseh sestavkov, v letu 1976 pa 1,5 %.

13. Integracije predstavljajo zlasti razgovore za različna povezovanja in poročanje z različnih sestankov strokovnih in samoupravnih organov. V letu 1975 predstavljajo ti sestavki 4,6 %, v letu 1976 pa nekoliko manj in sicer 2,3 % vseh sestavkov.

14. Delovanje delavcev posameznih TOZD v okviru krajevne skupnosti. Pri tem gre predvsem za delovanje v različnih organih krajevnih skupnosti in njihovo angažiranje kot občanov in za vzpostavljanje veze med organizacijami združenega dela in krajevnimi skupnostmi. Takšnih sestavkov je bilo v letu 1975 0,8 %, leta 1976 pa 0,7 %.

15. Povezovanje TOZD med seboj. V teh sestavkih smo informirali o nekaterih določilih sporazuma, posebno o notranjih solidarnostnih vezeh med TOZD. Sestavki predstavljajo v letu 1975 0,8 %, v letu 1976 pa 1 %.

16. Izpolnjevanje postavljenih in sprejetih proizvodnih in investicijskih planov. Pri tem smo informirali o izvajanju in doseganju planov proizvodnje, prodaje in investicij. Sestavki predstavljajo v letu 1975 5,9 %, v letu 1976 pa 1,9 %.

17. Nadaljnji razvoj posameznih TOZD in predstavljanje zastavljenih in sprejetih planov oziroma programov dela. Ti sestavki zajemajo v letu 1975 6,3 %, v letu 1976 pa 2,2 %.

18. Informiranje o komercialnih uspehih in poslih je v letu 1975 zajemalo 2,1 %, v letu 1976 pa 0,3 %.

v letu 1976

19. Zaradi obsežnosti SOZD se ljudje ne poznajo med seboj, prav tako ne poznajo vseh TOZD, delovnih in združnih enot. Zaradi tega smo uvedli rubriko Predstavljamo vam. Namen te rubrike je prikazati njihovo dejavnost, delo posameznih organov, notranje življenje delavcev in drugo. Ti sestavki so predstavljali v letu 1975 3,8 %, v letu 1976 pa 4,1 %.

20. V rubriki Obisk na delovnem mestu smo skušali predstaviti posamezne delavce iz TOZD, obratov za kooperacijo, delovnih in združnih enot in skušali prikazati njihovo aktivnost ter prizadevnost. V letu 1975 so ti sestavki predstavljali 5,4 %, v letu 1976 pa 4,1 %.

21. O kadrovski politiki, kadrovskih vprašanjih, programih, planih, sistemizaciji, o štipendijski politiki in štipendiranju. Ti sestavki predstavljajo v letu 1975 4,2 %, v letu 1976 pa 1 %.

22. O družbenem standardu delavcev, o stanovanjskih vprašanjih, problemih, planih in konkretnih rešitvah, o rekreaciji, socialnih vprašanjih smo v letu 1975 pisali precej in predstavljajo ti sestavki 7,5 %, v letu 1976 pa nekoliko manj, saj predstavljajo sestavki 3 %.

23. V Naši poti smo objavljali tudi predpise, predvsem iz področja kmetijstva, kar predstavlja 4,9 % vseh sestavkov.

24. Velik del prostora v časopisu smo namenili tudi najrazličnejšim obiskom in razgovorom. Ti sestavki zavzemajo 4,9 % vseh sestavkov.

25. Skoraj v vsaki številki časopisa smo predstavili kakšnega učenca in predstavljajo ti sestavki 3 % vseh sestavkov.

26. O samoupravnih aktih smo v letu 1976 pisali precej in predstavljajo ti sestavki 3,1 % vseh sestavkov.

27. Izobraževanju ob delu smo v letu 1976 namenili v časopisu precej prostora, saj zajemajo sestavki 1,9 %.

28. Sestavki, ki so v zvezi s priznanji predstavljajo v letu 1976 3 % vseh sestavkov.

SESTAVKI IN SODELAVCI

V primerjavi z letom 1975, kjer je sodelovalo 72 sodelavcev, se je v lanskem letu število znižalo na 52 sodelavcev. Še vedno je s sodelavci naj-

bolj zastopan Kmetijski kombinat Ptuj, kar glede na največje število zaposlenih tudi razumljivo. V strokovnih sestavkih se navadno pojavljajo vedno isti sodelavci.

DELOVANJE UREDNIŠTVA

Uredništvo časopisa Naša pot ima sedež v delovni skupnosti skupnih služb Kmetijskega kombinata Ptuj, kjer sta zaposlena novinar in tehnični urednik, ki je zaposlen pri uredništvu manj kot polni delovni čas. Kot smo že v lanski analizi časopisa ugotovili, še vedno ni rešeno pošiljanje časopisa na dom. Vendar je uredniški odbor na eni izmed zadnjih sej sprejel sklep, da bodo že meseca februarja kmetje — kooperanti dobili časopis po pošti na dom. Saj je znano, da večkrat časopis obleži v pisarnah in trgovinah, kar pa vsekakor ni namen, saj bi naj preko časopisa informirali vse zaposlene v SOZD.

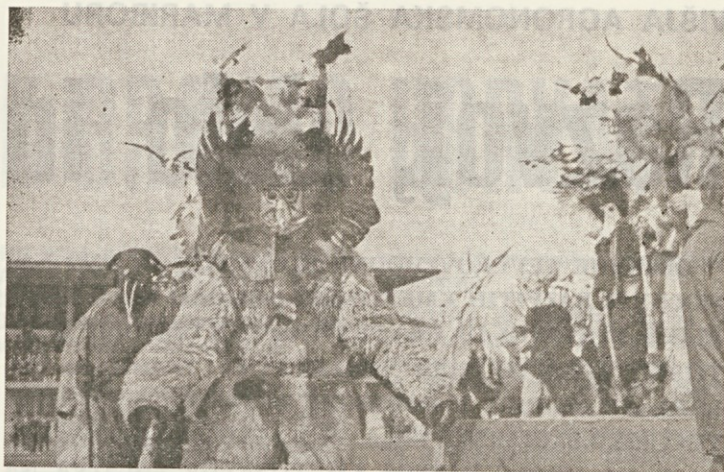
HONORIRANJE

Ker uredniški odbor še vedno ni pripravil pravilnika o honoriranju, zaenkrat še nismo honorirali prispevkov. Uredili pa smo honoriranje križank in karikatur in s tem pridobili stalne sodelavce v Naši poti.

ODMEVI NA SESTAVKE V NAŠI POTI

Časopis Naša pot izhaja enkrat mesečno. Glede na število sestavkov bi bilo potrebno razmisliti o tem, da bi časopis izdajali vsakih štirinajst dni oziroma po potrebi. Na ta način bi dosegli, da ne bi bile informacije zastarele. Čeprav smo že večkrat poskušali vzpostaviti stik z bralci, nam to dosedaj še ni uspelo. Večkrat smo pozivali bralce, da nam pišejo o svojih vtisih in nam z idejami in predlogi pripomorejo k izboljšanju časopisa. Upamo, da bomo to dosegli in da bomo že v kratkem lahko uvedli v Naši poti rubriko stik z bralci.

V zadnji številki Naše poti je Franc Tetičkovič v sestavku Mnenja o glasilu Naša pot informiral bralce o rezultatih ankete, ki je bila izvedena med delavci, zaposlenimi v Kmetijskem kombinatu Ptuj, predvsem o rezultatih, ki so pomembni za nadaljnje informiranje. Mnenja in rezultati s predlogi za izboljšanje časopisa iz ankete predstavljajo uredniškemu odboru osnovo za izboljšanje vsebine časopisa, hkrati pa potrditev dosedanjih prizadevanj za čim-

Kurente vedno občudujemo

Tradicionalno ptujsko kurentovanje 20. februarja 1977

V NEDELJO 20. FEBRUARJA BO ŽE SEDEMNAJSTO TRADICIONALNO PTUJSKO KURETOVANJE OB 10. URI Z DOPOLDANSKIM ETNOGRAFSKIM DELOM NA PLOŠČADI ŽIVILSKE TRŽNICE IN S POPOLDANSKIM KARNEVALSKIM SPOREDOM, KI SE BO PRIČEL OB 14. URI PO MESTNIH ULICAH.

DANES ŽE TRADICIONALNA PRIREDITEV, BOGATA ETNOGRAFSKE DEDIŠČINE JE PRIPOMOGLA, DA SO SE PUSTNI OBIČAJI V DOMOVINI KURENTA OHRANILI VSE DO DANES. VSAKO LETO SI OGLEDA TRADICIONALNO PTUJSKO KURETOVANJE VELIKO ŠTEVILO LJUDI, TUDI IZVEN NAŠE DRŽAVE.

Zavarovalna skupnost „TRIGLAV“

Objavljen je samoupravni sporazum o konstituiranju in oblikovanju medsebojnih razmerij zavarovancev, združnikov v zavarovalni skupnosti »Triglav« (Ur. I. SRS, št. 29/76). Po tem sporazumu se v kmetijski rizični skupnosti združujejo zavarovanci s področja dejavnosti kmetijstva in ribištva, živilske industrije, proizvodnje pijač, proizvodnje krmil, proizvodnje in predelave tobaka, trgovine z živilskimi proizvodi, vodnega gospodarstva in obrtne izdelave živilskih proizvodov.

Dr. E. Č.

(Kmečki glas, 26. 12. 1976)

boljše informiranje preko časopisa.

Pri pregledu zastopanosti posameznih TOZD v časopisu ugotavljamo, da se je zastopanost posameznih TOZD porazdelila in da so jo verjetno

le redke TOZD, ki o njih še ničesar nismo pisali.

O stroških časopisa v letu 1976 bomo pisali v prihodnji številki Naše poti, ki bo izdelan dokončen obračun in razdelilnik za leto 1976. M. P.

Razvoj, delo in načrti

OBMOČJE SEVEROVZHODNE SLOVENIJE JE ENO NAJ MOCNEJE RAZVITIH KMETIJSKIH OBMOČIJ NASE REPUBLIKE. NI ČUDNO, DA IMA PRAV NA TEM OBMOČJU KMETIJSKO ŠOLSTVO TUDI DOLGOLETNO TRADICIJO. ŽE LETA 1872 JE BILA V MARIBORU USTANOVLJENA NIŽJA VINARSKO-SADJARSKA ŠOLA, KI Z LETOM USTANOVITVE KAZE NA MOČAN RAZVOJ KMETIJSKEGA ŠOLSTVA NA TEM OBMOČJU, ŽE PRED 100 LETI. V RAZDOBJU 1872–1918

Po končani prvi svetovni vojni je prešla vinarska in sadjarska šola v našo državno upravo in je bila v začetku podrejena takratni narodni oziroma poznejši pokrajinski upravi za Slovenijo. Iz nje je nastala v letu 1922 srednja kmetijska šola, ta pa se je v letu 1925 preimenovala v srednjo vinarsko in sadjarsko šolo in s takim nazivom obstajala do leta 1927, ko je bila premeščena v Bukovo pri Negotinu; v Mariboru pa je ostala vse do leta 1941 samo dveletna vinarska in sadjarska šola.

Okupacija je bila huda preizkušnja in hkrati najtemnejša doba za vinarsko in sadjarsko šolo in za slovensko kmetijsko šolstvo nasploh. Okupatorji so izselili vse pedagoško osebje, slovenske in slovanske učne knjige, revije, skripta, izvestja, strokovne zapise in drugo pa izročili plamenom. Čeprav je pedagoško osebje po vrnitvi iz pregnanstva našlo učni zavod brez vseh učnih in materialnih osnov, je vendar uspelo z razumevanjem ljudske oblasti ter z materialno pomočjo in entuziazmom pedagoškega osebja že jeseni 1945 sprejeti nove učence v šolo splošne kmetijske smeri.

Naslednje leto pa se je šola že preimenovala v kmetijsko srednjo šolo s štiriletnim šolanjem, kasneje pa v tehniško kmetijsko šolo, ki danes z uspehom izobražuje mladino za poklic kmetijskega tehnika.

Kot logično nadaljevanje izobraževanja v kmetijstvu je bila v času reforme, ki je zajela vse vrste šol, zlasti strokovno in visoko šolstvo, z zakonom ljudske skupščine LRS 1960. leta ustanovljena Višja agronomska šola v Mariboru.

Ob svojem začetku je šola vzgajala za takratne potrebe družbene kmetijske proizvodnje kmetijskega strokovnjaka — obratnega inženirja živinorejske, poljedelske in sadjarsko-vinogradniške smeri. Diplomanti so prevzemali odgovorne naloge na družbenih kmetijskih obratih in se uveljavljali kot tehnologi-operativci v neposredni proizvodnji.

Obdobje jasnejšega načrto-

vanja v naši agrarni politiki je nakazalo tudi poti za intenziviranje kmečke proizvodnje v Sloveniji, preko kmetijske pospeševalne službe. To je narekovalo prilagajanje učnega

JE USTANOVA DELOVALA KOT DVELETNA, ZA NEMŠČINE NEVEŠČE MLADENIČE PA KOT TRILETNA VINARSKA IN SADJARSKA ŠOLA, Z NEMŠKIM JEZIKOM Z NAZIVOM »STEIRMARKISCHE LANDES OBST — UND WEINBAUSCHULE«. V TEM OBDOBJU DELOVANJA ŠOLE SO PRIKLJUČILI UČNEMU DELU ZAVODA TUDI KMETIJSKO POSKUSNO POSTAJO. ŠOLA JE SPREJEMALA UČENCE Z OŽJEGA OBMOČJA ŠTAJERSKE PA TUDI ŽE IZ HRVATSKE IN DALMACIJE.

ševalno usmerjenega praktičnega organizatorja kmetijske proizvodnje in tehnologa, ki je s svojo strokovno, organizacijsko, ekonomsko in družbeno-politično razgledanostjo

DELO VIŠJE AGRONOMSKE ŠOLE

Ves čas svojega razvoja je pedagoški proces na šoli po-

Svečana podelitev diplom diplomantom višje Agronomske šole v Mariboru

programa šole novim potrebam prakse. V šolskem letu 1969/70 je bila ustanovljena usmeritev študija za kmetijske inženirje — pospeševalce, ki se je odrazila v spremenjenem učnem načrtu živinoreje in poljedelstva, kasneje pa tudi sadjarstva in vinogradništva. Nove naloge, ki so jih prevzemali diplomanti, so mimo tehnoloških — strokovnih znanj zahtevale še dodatno poznavanje metod dela pospeševalne službe in sociologije vasi, predvsem pa poglobljen študij ekonomike in organizacije kmetijske proizvodnje. Tako vzgaja šola pospe-

zmožen izvajati zahtevne naloge v sodobni kmetijski proizvodnji, obenem pa je posrednik novih samoupravnih družbenih odnosov v kmetijski sferi združenega dela.

V letu 1972/73 je šola razvila še eno smer študija — kmetijsko strojništvo. Ustanavljanje strojnih skupnosti v mnogih kmetijskih zadrugah in kombinatih ter razvoj industrije za kmetijsko mehanizacijo je narekovalo potrebo po novih profilih kmetijskega inženirja. Študij je po svoji organizacijski obliki interdisciplinaren — v tesni povezavi z visoko tehnično šolo.

vezan z organizacijami združenega dela v kmetijstvu po vsej Sloveniji, zlasti pa na območju severovzhodne Slovenije. Tako skoraj ne najdemo kmetijske organizacije, ki ne bi nudila svoje pomoči pri izobraževanju profila potrebne kmetijskega strokovnjaka. S sugestijami in predlogi svojih strokovnih služb in možnostjo, da se študenti občasno vključujejo v direkten proizvodni proces ter spoznavajo vso problematiko podjetja, so mnogo prispevale k formiranju diplomanta višje agronomske šole.

(Nadaljevanje na 7. strani)

PRIPRAVNIK BRANKO HORVAT

Od ustanovitve šole do danes se je na šolo vpisalo 1300 rednih študentov, v centrih za študij ob delu pa še 900 študentov. Več kot polovica (58 odstotkov) študentov izhaja iz severovzhodne Slovenije, drugi pa iz celjske, ljubljanske in primorske regije. Poprečna doba rednega študija je 2,8 let, študiju ob delu pa 3,6 let; poprečna ocena v času rednega študija 7,4, študija ob delu pa 8,2 točki. Zanimivo — in razveseljuje je tudi, da je 57 odstotkov skupno vpisanih študentov kmečkega porekla; le 13 odstotkov študentov je iz družin industrijskih delavcev, 9 odstotkov iz obrtniških, 8 odstotkov iz uslužbenskih in 12 odstotkov iz družin drugih poklicev.

NADALJNI NACRTI ŠOLE

Pred kratkim je bila sklenjena javna razprava o preobrazbi vzgoje in izobraževanja, ki že pomeni za vso Slovenijo izjemno delavnost pri odpiranju centrov usmerjenega izobraževanja. Še vedno je nakopičenih precejšnje problemov, vendar se že precej čvrsto odločamo za dva centra usmerjenega izobraževanja v kmetijstvu oziroma agroživilstvu: ljubljanskega in mariborskega; v slednjega se vključuje tudi višja agronomska šola. Pri tej nalogi jo čaka še veliko dela, najpomembnejše odločitve pa stojijo pred združenim delom, ki mora dajati usmeritve in še bolj tvorno sodelovati z izvajalci usmerjenega izobraževanja.

V proizvodnih programih ima kmetijstvo visoko zastavljene cilje, ki ne vsebujejo samo večje pridelovanje hrane kot v prejšnjih letih, temveč tudi vsebinsko samopravno organiziranost razdrobljenega slovenskega kmetijstva. Sprejet zakon o združenem delu nakazuje možnosti za večjo tržno proizvodnjo tudi v zasebnem sektorju kmetijstva. Uveljavljanje novih dohodkovnih odnosov, združevanje dela, sredstev in zemlje nalaga kmetijskim strokovnjakom novo angažiranost, ki ni več omejena samo na dajanje nasvetov, kako delati, marveč v usmerjevanje in kreiranje družbenoekonomske preobrazbe vasi. Ta potrebuje kmetijskega strokovnjaka — organizatorja proizvodnje in združevanja, to pa je profil diplomanta, ki ga želi izobraziti višja agronomska šola v svojem študijskem programu na visoki stopnji. K izdelavi programa za visokošolski študij je pristopila šola že leta 1975 in ga na osnovi temeljitih analiz potreb po takih kadririh nenehno dopolnjevala. V sklopu Univerze Maribor je projekcija takega študija realna, saj so dane vse možnosti za izvedbo interdisciplinarnega študija na področju kmetijskih, organizacijsko-ekonomskih in družbenih ved. Kmetijskih strokov-

ODLOČILI SMO SE, DA V PRIHODNIH ŠTEVILKAH NAŠE POTI PREDSTAVIMO BRALCEM PRIPRAVNIKE, KI SO ZAPOSLENI V SESTAVLJENI ORGANIZACIJI ZDRUŽENEGA DELA KMETIJSKO PREDHRAMBENI KOMBINAT IN DA PREDSTAVIMO NJIHOVO DELO, OBČUTKE IN NAČIN VKLJUČEVANJA V NOVO DELOVNO OKOLJE.

Naš prvi sobesednik je Branko Horvat, pravnik — pripravnik v premoženjsko-pravni službi Kmetijskega kombinata Ptuj, kjer je zaposlen od maja 1976. leta, po opravljeni diplomii na Višji pravni šoli v Mariboru. Kot študent je prejemal štipendijo štipendijskega sklada Skupščine občine Ptuj. Ker pa v času, ko je Branko Horvat diplomiral na Višji pravni šoli v Mariboru, občina ni potrebovala te vrste kadra, se je odločil za delo v gospodarstvu, v Kmetijskem kombinatu Ptuj. V štipendijski pogodbi je bilo zapisano, da mora biti Branko Horvat po končanem študiju zaposlen v ptujski občini najmanj dve leti, s tem, da se lahko zaposli kjerkoli v okviru občine.

V Kmetijskem kombinatu Ptuj se je zaposlil v premoženjsko-pravni službi kot pravnik — pripravnik. Po samoupravnem sporazumu traja lahko pripravniška doba od 12 mesecev do dveh let.

PRVE SEZNAVITVE

Kot pripravnik se je Branko Horvat najprej seznanil s kolektivom, z obsegom in vsebino dela. Preko manj zahtevnih opravil se je postopoma privajal na samostojnejše delo, vendar pod nadzorstvom mentorja, vodje premoženjsko-pravne službe Ivana Krajnca. Pri samostojnem delu je mišljeno zastopstvo podjetja pred občinskim sodiščem za prekrške, na občinskem sodišču v civilnih pravnih, zastopstvo podjetja na kazenskih obravnavah, pri organiziranju dražbe in prodaje pod roko v izvršilnem postopku. V vseh naštetih delih mora kot pravnik pripraviti in izvesti postopek, v vseh fazah, vendar pod nadzorstvom Ivana Krajnca.

Kmalu pa bo Branko začel v okviru podjetja pripravljati postopke za ugotavljanje kršitve delovne obveznosti in se bo na ta način konkretno seznanil s tem

njakov s tako usmerjeno izobrazbo nimamo oziroma ne poznamo ali pa jih imamo zelo malo in še ti so večinoma entuziasti, ki z globljim poznavanjem vasi obvladujejo komplicirano problematiko svojega dela. Tako ostaja pred višjo agronomsko šolo perspektivni cilj preraščanje v visoko šolo, ki ga bo potrebno uresničiti postopoma, ob sprotnem reševanju vprašanja učnega kadra, še intenzivnejšim raziskovalnim delom in seveda podpore in sodelovanja širše družbene skupnosti.

Prof. mag. Nada Zorko

Pripravnik Branko Horvat

postopkom, predvsem z novostmi, ki jih prinaša zakon o združenem delu.

Po njegovem mnenju je delo v premoženjsko pravni službi zanimivo, pestro in obsežno, saj se obseg dela iz dneva v dan povečuje, predvsem glede na to, da se vedno več zadev rešuje preko premoženjsko-pravne službe.

Ob sprejemu na delo je Branku Horvatu kot pripravniku Svet za medsebojna razmerja določil komisijo, ki naj bi spremljala in ocenjevala pripravnikovo delo. Branko sodeluje pri svojem delu največ z vodjem premoženjsko-pravne službe, ki je obenem predsednik komisije in ga sproti opozarja na pomanjkljivosti pri delu.

V lanskem letu se je vpisal kot študent ob delu v tretji letnik Pravne fakultete v Ljubljani in sicer na lastno iniciativo ter ob pomoči Društva diplomantov Višje pravne šole v Mariboru, ki je organiziralo študij z obiskovanjem predavanj in polaganjem izpitov v Mariboru.

ŠTUDIJSKO DELO

Glede študija ob delu pa je Branko Horvat mnenja, da bi bilo prav, da v Kmetijskem kombinatu Ptuj odpravijo običaj na ta način, da omogočijo izredni študij in vse ugodnosti tudi pripravnikom. Svet za kadre pojasnjuje ta običaj s tem, da bi se naj pripravnik v času pripravniške dobe čimbolj posvetil uvajanju v delo in pa konkretnemu delu. Branko se sicer strinja s to odločitvijo, vendar meni, da lahko ob uvajanju v delo dovolj časa posveti tudi študiju ob delu. Sam se je odločil za nadaljnji študij predvsem zaradi kontinuiranosti študija.

V okolje, kjer dela, se je dobro vključil, saj je v premoženjsko-pravni službi več pripravnikov in se na ta način medsebojno dopol-

njujejo in mu tudi z izkušnjami pomagajo.

Branko je mnenja, da se v podjetju vse preveč čuti nedelavnost osnovnih organizacij zveze socialistične mladine, zlasti njihova premajhna aktivnost. Vzrok temu je predvsem premajhna zainteresiranost posameznih mladincev, saj obstaja problem že pri sestajanju oziroma sklicevanju sestankov, kar pa se vse odraža tudi pri delu in zadolžitvah.

Da bi rešili ta problem, bi se po njegovem mnenju morali pogovoriti s posamezniki na eni strani, po drugi strani pa bi mlade v podjetju zblížale skupne akcije in bi s tem oživela dejavnost mladim.

PO TEORII VEČ PRAKSE

Ob koncu razgovora je Branko Horvat povedal še svoje občutke, ko je z diplomom Višje pravne šole v Mariboru in z nazivom pravnik začel delo v podjetju, ko je bil seznanjen le s teorijo, ne pa s prakso. Šele ko se je srečal s konkretnim delom, z najrazličnejšimi težavami in nejasnostmi je videl, da mu je šola dala vse premalo praktičnega znanja in da so diplomanti premalo seznanjeni s konkretnim delom.

Kot napotek mlajši generaciji pa naj služi to, da se mora vsak mlad človek ob vstopu na delo povezati z nekom, ki ima pri konkretnem delu že dolgoletne izkušnje in ki ga bo lahko postopoma vpeljal v delo. Branko pa meni, da je bil kot pravnik dolžan najprej spoznati delovno organizacijo in mora sproti spremljati zakonske predpise, ki se stalno spreminjajo.

Ker je z delom, ki ga opravlja, zadovoljen, ima Branko namen tudi po končani pripravniški dobi in po končanem študiju ostati na delovnem mestu v gospodarstvu, ker je mnenja, da je to delo pestrejšje in zanimivejše kot v upravni službi.

Njegova želja pa je tudi, da po končani pripravniški dobi ostane kot pravnik v premoženjsko-pravni službi Kmetijskega kombinata Ptuj.

Želimo mu, da bi uspešno opravil pripravniško dobo in si čimprej pridobil diplomom na Pravni fakulteti v Ljubljani. M. P.

OBVESTILO

Rezultati letovnega nagrajnih križank in rešitev bodo objavljeni v februarški številki Naše poti.

Uredništvo

Objekti v Ptuiju in programska usmeritev za leto 1977

KOT SMO NAPISALI V ENI IZMED PREJŠNJIH ŠTEVILK NAŠE POTI, BOMO V TEM SESTAVKU BRALCE SEZNANILI S PROSTORI IN OBJEKTI TURISTIČNO GOSTINSKEGA CENTRA V PTUJU IN S PROGRAMSKO USMERITVIJO ZA LETO 1977.

Turistično gostinski center bo v celotnem kompleksu I. in II. faze obsegal oziroma zavzemal naslednje prostore in objekte:

1. ZIMSKO KOPALIŠČE

- a) bazeni s termalno vodo:
 - plavalni,
 - otroški,
 - masažni
 - prostore za kopališkega mojstra,
 - športna oprema;
- b) garderobe:
 - slačilnice,
 - garderobne omare;
- c) savne:
 - savna moški,
 - savna ženske,
 - tuši;
- d) prostor za sončenje
- e) česalnica in sušilnica las za ženske
- f) bolniška soba
- g) blagajna
- h) sanitarije.

2. LETNO KOPALIŠČE

- a) bazeni:
 - olimpijski
 - rekreacijski
 - otroški
 - razkuževalni
 - skakalnice
 - sončni plato
 - prhe
 - športna oprema
 - blagajna
 - senčniki s podstavki;
- b) garderobe:
 - slačilnice
 - garderobna obešala;
- c) sanitarije s prhami.

3. ŠPORTNI OBJEKTI

- tenis igrišča,
- mali golf,
- namizni tenis,
- veliki šah,
- igrišča za balinanje,
- ruska kegljišča,
- gugalnice,
- vrtiljaki,
- plezalnice,
- peskovniki s toboganom,
- športni rekviziti,
- blagajna in prostori za športne rekvizite.

4. GOSTINSKI OBJEKTI:

- gostinski sobi,
- snack bar,
- kuhinja,
- skladišča in hladilnica,
- terasa z letno točilnico,
- priročna točilnica,
- pralnica in likalnica,
- sanitarije.

5. DRUGI PROSTORI IN NAPRAVE:

- a) bazenska tehnika:
 - dezinfekcijske naprave,
 - filtrirne naprave,
 - črpališče,
 - vodno omrežje,
 - oprema za bazene,
 - kontrolne naprave,
 - meritveni instrumenti;

- b) centralna kurjava:
 - toplozračno ogrevanje,
 - toplovodno ogrevanje,
 - peči z rezervoarji,
 - črpališče goriva z rezervoarjem goriva;
- c) plinska postaja:
 - jeklenke,
 - plinovodi;
- d) elektro naprave:
 - električna razsvetljava,
 - ozvočenje;
- e) okolica:
 - travnate površine,
 - cvetlične površine,
 - okrasno drevje in grmičevje,
 - poti in dohodi,
 - parkirišče,
 - aleja bratstva in enotnosti;
- f) drugi funkcionalni prostori
- g) naprave in prostori za fizioterapijo.

PROGRAMSKA USMERITEV

Z namenom, da bi dosegli čim večjo izkoriščenost objektov in naprav Turistično gostinskega centra v Ptujju, je bila za leto

1977 predlagana organizacija in izvedba naslednjih prireditev:

1. Športne prireditve:
 - a) tekmovanja v plavanju
 - b) tekmovanja v skokih v vodo
 - c) tekmovanja v tenisu
2. Rekreacijsko (propagandne) prireditve:
 - a) plavanje za trim značko;
 - b) plavanje in skoki v vodo za pokal TGC;
 - c) trim tekmovanja (spretnosti, iznajdljivosti, kondicija) v ekipi 5 do 6 tekmovalcev;
 - d) tekmovanja v malem golfu za praktične nagrade;
 - e) tekmovanje v šahu;
 - f) tekmovanje v balinanju.
3. Delavske športne igre:
 - a) tekmovanja v plavanju;
 - b) tekmovanja v skokih v vodo;
 - c) tekmovanja v odbojki;
 - d) tekmovanje v šahu;
 - e) tekmovanje v tenisu;
 - f) tekmovanje v namiznem tenisu;
 - g) tekmovanje v malem golfu;
 - h) tekmovanje v balinanju.
4. Družabno-zabavne prireditve:
 - a) ples (petek, sobota, nedelja);
 - b) tekmovanje plesnih parov;
 - c) modna revija;
 - d) nastop znanega ansambla s pevcem;

e) razstava kulinarike s tekmovanjem gostinskih delavcev;

- f) martinovanje;
 - g) silvestrovanje;
 - h) ptujška noč;
 - i) vinska trgatev;
5. Druge prireditve:
- a) šola plavanja;
 - b) seminarji;
 - c) proslave;
 - d) razna srečanja (zdomcev);
 - e) tekmovanje motornih čolnov;
 - f) veslaška regata;
 - g) zaključki raznih športnih prireditev;
 - e) interna športna srečanja med TOZD v okviru SOZD KPK in druga zabavna srečanja.

Vse prireditve po tem programu bodo glede na objekte, ki bodo zgrajeni možno organizirati na TGC. S tem pa ni rečeno, da bomo izvajali vse, kar je s tem programom predvideno. Nekatere prireditve, plasti športne (točka 1) bomo morali organizirati v sodelovanju s Plavalno zvezo Slovenije, druge pa bomo organizirali s športnim dogovarjanjem vseh odgovornih in zainteresiranih organov, temeljnih in drugih organizacij združenega dela v občini.

Reorganizacija Agrokombinata Maribor

Temeljna organizacija združenega dela Kmetijstvo pri Agrokombinatu Maribor je bila formirana 1973. leta. Ko so se delavci odločali za organizacijo velike temeljne organizacije, ki je združevala naslednje panoge: vinogradništvo, sadjarstvo, poljedelstvo, živinorejo, strojno postajo ter ribištvo, so že razmišljali o bolj smotrni in učinkovitejši organizaciji temeljnih organizacij. Razpravljali so predvsem o prednostih specializiranih TOZD, vendar v času, ko so teklo razprave in ko se je bilo treba odločiti, ni bilo dovolj informacij za drugačno odločitev, zlasti še, ker je bilo v ospredju vprašanje socialne varnosti sodelavcev, zaposlenih v nekaterih delih delovne organizacije. Sklep delovnih ljudi Agrokombinata Maribor je tedaj glasil, da se organizirajo tri TOZD in sicer: TOZD Kmetijska zadruga, TOZD Gozdarstvo in TOZD Kmetijstvo s tem, da je slednja začasna in se reorganizira čim bodo za reorganizacijo dani pogoji.

Ob javni razpravi osnutka zakona o združenem delu so družbenopolitične organizacije TOZD Kmetijstvo dale pobudo za reorganizacijo začasne TOZD Kmetijstvo.

O predlogih za reorganizacijo TOZD Kmetijstvo so razpravljali delavci na zborih (predlogov in zborov je bilo več) in se odločili, da bodo združevali delo v naslednjih TOZD:

- sadjarstvo in vinogradništvo
- poljedelstvo in živinoreja
- strojna postaja
- gozdarstvo in
- ribištvo.

Druga pomembna odločitev, ki zagotavlja integriteto delovne organizacije Agrokombinat Maribor je v tem, da vse TOZD prevzamejo neomejeno solidarno jamstvo do drugih TOZD, združenih v

Agrokombinatu Maribor in do delovne organizacije. O odcepitvi TOZD kmetijske zadruge Maribor in pomenu te odločitve, v skladu z izvajanjem določil zakona o združenem delu ter nadaljnega razvoja samoupravnih odnosov na vaši sem pisal v prejšnji številki Naše poti.

Novo TOZD so zaživele. Samoupravni sporazumi o združevanju dela delavcev v TOZD so sprejeti in v fazi podpisovanja, razpisane so volitve v delavske svete temeljnih organizacij. Osutek samoupravnega sporazuma o združitvi TOZD v delovno organizacijo in osutek samoupravnega sporazuma o medsebojnih pravicah in obveznostih delavcev temeljnih organizacij in delavcev v delovni skupnosti skupnih služb sta že bila v razpravi in na nje ni bilo bistvenih pripomb. Zato z gotovostjo pričakujemo, da bo faza konstituiranja in vpis v sodni register opravljen v mesecu marcu in tem letu.

Dr. Štefan Bauman

Razmišljanja o agrokompleksu in organizaciji kmetijstva v njegovem okvirju

Z agrokompleksom nekega proizvodno in ekonomsko zaokrožena območja si zamišljamo sklop vseh OZD, ki se na tem območju ukvarjajo z neposredno kmetijsko proizvodnjo (vključno individualno kmetijsko proizvodnjo), s predelavo kmetijskih proizvodov in s prodajo predelanih ali nepredelanih kmetijskih proizvodov. V agrokompleks pa spadajo tudi strokovne ustanove — zavodi, ki se pretežno ukvarjajo s proizvodno problematiko naštetih OZD.

Glavna naloga organizacij združenega dela agrokompleksa je oskrba potrošnikov njihovega območja s ceninimi kmetijskimi pridelki v nepredelani in predelani obliki. Praviloma in prvenstveno bi morale te OZD zadovoljevati potrošnje svojega območja s proizvodi lastne proizvodnje. Le manjko posameznih proizvodov in asortimanov bi se nabavil na območju drugih agrokompleksov, kamor bi plasirali višje svoje proizvodnje in predelave.

MEDSEBOJNA POVEZAVA DELOVNIH ORGANIZACIJ

Če gledamo agrokompleks iz njegovih naštetih osnovnih funkcij, potem nam mora biti jasno, da ni vseeno, kako so delovne organizacije, ki ga sestavljajo, med sabo povezane. Nesporno je, da je neposredni potrošnik na področju nepovezanih delovnih organizacij nekega agrokompleksa praviloma na slabšem, kar se tiče oskrbljenosti s kmetijskimi pridelki in njihovih cen kot tisti, ki je na območju organiziranega proizvodno in dohodkovno povezanega agrokompleksa.

Ker je trgovina najbolj seznanjena s potrebami tržišča je njena naloga zraven distribucije na lastnem področju še nabava vseh manjkajočih proizvodov, prav tako pa plasma viška proizvodnje na druga območja.

Za uresničitev teh nalog bi bilo potrebno, da bi proizvodne, predelovalne in trgovske delovne organizacije agrokompleksa formirale enotno komercialno z marketingom.

Za uspešno funkcioniranje agrokompleksa je pomembna, kako so organizacije združenega dela organizirane na horizontalnem nivoju, kako je usklajena delitev dela med njimi in programiran razvoj. Prav tako je pomembno, kako so med seboj vertikalno povezani reprodukcijski nivoji — proizvodnja, predelava in trgovina.

USKLADITEV PROIZVODNIH PROGRAMOV IN ODNOSOV

Organizacije združenega dela, ki pridelujejo, predelujejo in trgujejo s proizvodi iste skupine (mesni proizvodi, mleko in mlečni proizvodi, žitarice, sadje, vino itd.), morajo med seboj uskladiti

proizvodne programe in odnose. Tako zasnovani in samoupravno dogovorjeni vertikalni proizvodni odnosi predstavljajo proizvodno verigo.

Osnovni pogoj za uspešno funkcioniranje takšne reprodukcijske verige so urejeni dohodkovni odnosi med posameznimi členi. Vspostavitev dohodkovnih odnosov med vertikalno povezanimi organizacijami združenega dela zaenkrat, žal, kljub določilom ustave in zakona o združenem delu ni vedno enostavna, ker se organizacije združenega dela, ki so doslej akumulirale na račun drugih, vanje nerade vključujejo. Zato je nujno, da so delovne organizacije, ki sestavljajo agrokompleks nekega območja med sabo čim tesneje povezane.

Da je vzpostavitev dohodkovnih odnosov med organizacijami združenega dela, ki med sabo niso tesneje organizacijsko povezane, prav gotovo težavnejša, nakazuje dejstvo, da je še dosti delovnih organizacij v sestavi katerih med vertikalno povezanimi temeljnimi organizacijami niso urejeni dohodkovni odnosi.

RIZIK ZA DEL PROIZVODNJE

Če bi trgovina organiziranega in dohodkovno povezanega agrokompleksa plasirala vso proizvodnjo neposredne proizvodnje in predelave, bi morala soprevzeti tudi rizik za del proizvodnje, ki je ne bi plasirala, bilo iz objektivnih ali subjektivnih razlogov. Le pri tako urejenih medsebojnih obveznostih in delitvi rizika bi lahko v proizvodnih in predelovalnih delovnih organizacijah ob boljšem in cenejšem plasmanu zmanjšali stroške sedaj razdrobljenih komercial. Takšni proizvodni in dohodkovni odnosi bi narekovali maksimalno vskladitev proizvodnih programov s potrošnjo in bi tako samodejno privedli do naročene proizvodnje.

SAMOUPRAVNI DOGOVORI GLEDE DELITVE DELA

V sklopu enotno organiziranega agrokompleksa bi se morale organizacije združenega dela posameznega reprodukcijskega nivoja, kot je bilo že rečeno, med seboj samoupravno dogovoriti glede delitve dela. Delitev dela bi bila še posebno nujna med OZD ne-

posredne kmetijske proizvodnje, ker jih je tam največ. Neposredno kmetijsko proizvodnjo sestavljajo kmetijski kombinati, kmetijske zadrage in individualni kmetijski proizvajalci, katere je potrebno bolj kot doslej dohodkovno povezati z družbenim sektorjem. Delitev dela med kmetijskimi organizacijami združenega dela mora sloneti na prirodnih in ekonomskih pogojih. Opustiti bi morali dosedanje prakso, da delamo vsi vse, ker le delitev dela privede do večje specializacije in višje produktivnosti in s tem do boljših poslovnih rezultatov.

Ko je načelno dogovorjena delitev dela, bi se organizacije združenega dela, ki proizvajajo proizvode iste skupine, nadalje dogovarjale glede usklajevanja in programiranja te proizvodnje, usklajeno s potrebami predelave in trgovine.

RAZLIČNE PROIZVODNO INTERESNE SKUPNOSTI

Pravilno bo, da bodo posamezne TOZD kmetijskih kombinatov glede na svojo proizvodno usme-

ritev v različnih proizvodno interesnih skupnostih. Zato bi bilo prav, da bi bile tudi manjše kmetijske zadrage vanje direktno vključene, organizacijsko pa bi bile vezane neposredno na enotno organizacijo združenega dela agrokompleksa.

Proizvodno, dohodkovno in organizacijsko tesno povezani agrokompleks bi prav gotovo sprožil spontano potrebo, razen združevanja komercialne, združevati na skupnem nivoju še druge neproizvodne režijske funkcije (računovodstvo, pravna služba in druga), v okviru proizvodno interesnih skupnosti pa proizvodno strokovne funkcije.

Takšni ali podobni organizirani agrokompleksi, trenutno še z več ali manj nedodelanimi dohodkovnimi odnosi pri nas že obstajajo. V teh sistemih bo dohodkovne odnose relativno lahko vzpostavili.

HORIZONTALNA POVEZAVA BREZ VERTIKALNE NADGRADNJE

Veliko večji problem pa je, če so delovne organizacije nekega proizvodno in ekonomsko zaokrožena območja slabo in nedodelano povezane le horizontalno, brez vertikalne nadgradnje. V takšnem primeru lahko to povzroči le motnje pri formiranju enotnega agrokompleksa. V takšnih primerih nastopi potreba, da politični, družbeni in finančni faktorji priskočijo na pomoč in začno reševati probleme na problemskih konferencah.

Simon Marjan

ŠTAB ZA CIVILNO ZAŠČITO

Program dela za leto 1977

V ponedeljek 17. januarja 1977 se je sestel štab za civilno zaščito pri Kmetijskem kombinatu Ptuj. Na seji so se člani štaba seznanili z določbami novega republiškega zakona o ljudski obrambi (Ur. l. SRS, štev. 23/76), zlasti v tistem delu — VII. poglavje, ki ureja področje civilne zaščite.

Zavedajoč se nalog in odgovornosti, ki jih nalaga zakon o ljudski obrambi obveznikom in štabom civilne zaščite, so na seji obravnavali in sprejeli program dela štaba za leto 1977. V njem je dan poseben poudarek izobraževanju in stalnemu ter vsestranskemu usposabljanju obveznikov in članov štaba za civilno zaščito. V letu 1977 bo štab za civilno zaščito pri KK Ptuj organiziral sam in v so delovanju z občinskimi štabom za civilno zaščito tri vrste tečajev in to:

— tečaj za radiacijsko-biološko in kemično zaščito;

— tečaj gasilsko-tehnično-reševalnih enot in

— tečaj za prvo pomoč.

Za udeležbo na tečaju radiacijsko — biološke — kemične zaščite je predvidenih 15 delavcev iz različnih TOZD KK Ptuj, za tečaj gasilsko — tehnično — reševalnih enot 40 in za tečaj prve pomoči predvidevajo 30 obveznikov civilne zaščite.

Med letom bo štab organiziral tekmovalne vaje vseh enot prve pomoči in udeležbo teh enot na skupnih tekmovanjih, ki jih bo organiziral občinski štab za civilno zaščito občine Ptuj.

Stane Sirovnik

Rekonstrukcija pitališča

ŽE V LETU 1975 SMO V NAŠI POTI PISALI O NAČRTIH ZA REKONSTRUKCIJO FARME, KI BI NAJ BILA ZAKLJUČENA ŽE V ISTEM LETU. KER PA SO SE ZAČETKI REKONSTRUKCIJE NEKOLIKO ZAKASNILI, VSE DO LETA 1976, SMO ZAPROSILI DIREKTORICO TOZD FARME PRAŠIČEV DANICO VUKOVIČEVO, DA NAM O POTEKU REKONSTRUKCIJE POVE KAJ VEČ.

»Farma posluje od leta 1964, ko je bila zgrajena za prvotno zmogljivost 40.000 pitalcev. Farma danes zaposluje 110 delavcev, od tega približno 60 odstotkov žensk in 40 odstotkov moških. Struktura delavcev je različna, saj je 20 odstotkov delavcev z visoko, višjo in srednjo izobrazbo, 12 odstotkov delavcev ima kvalifikacijo, večina ostalih delavcev si je pridobila polkvalifikacijo na farmi, s posebnim tečajem. Delo in delovni pogoji so na farmi razmeroma težki, saj se delo odvija v hlevih, kjer je veliko vlage, smrada in velike temperaturne spremembe, ki slabo vplivajo na zdravstveno stanje delavcev.

Farma se je v preteklih letih borila z različnimi težavami v živinorejski in še posebej v prašičerejski proizvodnji, na katere so vplivale predvsem nestimulativne cene in razne druge okoliščine. Vendar je kolektiv s skrajnimi napori uspel vsa ta leta poslovati pozitivno, razen začetnih let poslovanja farme. Ravno s tem, da je kolektiv dokazal svojo sposobnost za življenje, je toliko bolj upravičeno, da se proizvodnja poveča in posodobi, kar pa nujno zahteva tudi razvoj.

REKONSTRUKCIJA PRVE FAZE

Kot smo že v uvodu zapisali, se je začetek rekonstrukcije I. faze nekoliko zakasnil, ker je bilo potrebno pridobiti uvozna dovoljenja, saj je vsa oprema za krmljenje in prezračevanje iz uvoza. Začetek rekonstrukcije farme se je zakasnil približno za eno leto.

Oprema je bila izdobljena tik pred novim letom. Čakali pa so tudi na monterja iz firme, ki je uvozila opremo. Z rekonstrukcijo prve faze, to je z rekonstrukcijo pitališča, so pričeli 17. januarja letos. Namen te rekonstrukcije je zamenjati opremo za krmljenje in prezračevanje, ki je povsem dotrajala v dvanajstih letih obratovanja farme. Namen je tudi, da z rekonstrukcijo dosežejo boljše efekte krmljenja. Poleg zamenjave opreme pa potekajo tudi gradbena dela rekonstrukcije — obnova pitališča, s katerim bodo povečali rešetkasta tla, na približno eno tretjino od skupne površine. Gradbeni del rekonstrukcije pa se je začel oktobra 1976. leta. Z rekonstrukcijo pa bodo poleg boljših učinkov krmljenja dosegli tudi boljše dnevne prirastke, s tem pa tudi večjo zmogljivost in krajši čas pitanja do določene teže.

Pri izboru opreme in novem načinu krmljenja v pitališčih so se na farmi odločili za takšno va-

rianto krmljenja, ki je po našem mnenju najboljša, to je za ovlaženo krmljenje, namesto dosedanjega vlažnega načina krmljenja. Pri vlažnem načinu so mešali krmo z vodo v razmerju ena proti tri, kar pomeni, da so mešali en del krmil in tri dele vode. Po sedanjem načinu pa bodo nad korniti napajalniki, ki bodo služili za to, da si bodo prašiči med krmljenjem sami ovlažili krmo. Krmila bodo prihajala po posebnih transporterjih naravnost iz mešalnice, preko tehtnice do silosov pri hlevih in od tam v korita tako, da bo možno za vsak boks prašičev točno opredeliti potrebno količino krme. S takšnim načinom se bo izboljšalo izkoriščanje krme in se bo s tem pocenila proizvodnja, ker je krma v proizvodnih stroških reje prašičev največji strošek, saj se giblje za posamezne kategorije med 70 do 80 odstotkov celotnih stroškov.

Zaključek prve faze rekonstrukcije bi naj bil že v letošnjem letu, saj bi naj zaključili z namestitvijo opreme v sedmih mesecih letošnjega leta, gradbeno predelavo pitališč pa do konca letošnjega leta.

NADALJNI NAČRTI

Že letos pa imajo v TOZD Farma prašičev v načrtu pripravo načrtov za dograditev in izpopolnitve na farmi. V to spada dograditev hleva s približno 1.000 stojišči za plemenske svinje, ki so breje do enega meseca. Te svinje bodo krmili posamič in že v prvem mesecu ugotavljali brejost ter bodo šle iz tega hleva šele takrat, ko bo že točno ugotovljeno, da so svinje breje. Že po enem mesecu pa bi te svinje preselili v obstoječe hleve, kjer bi bile svinje v grupah kot sedaj, le da bi bile te grupe za polovi-

co manjše. S tem bi izboljšali proizvodnjo, saj so prepričani, da bi z individualno rejo svinj v tej najboljčutlivejši dobi brejosti, povečali število živorojenih puskov po svinji in v tem delu farme postavili osnovo za povečano načrtovano proizvodnjo, to je od sedanjih 40.000 na 70.000 pitalcev letno.

Nadalje bodo na farmi pripravili vse potrebno za gradnjo novega hleva za odstavljenice — vzrejališče, ki bo prirejen za etažno vzrejo odstavljenic. Sedanja vzrejališča pa bodo z minimalnimi preureditvami spremenili v porodnišnico. Tako bi bil tudi ta del farme pripravljen za povečano zmogljivost. Kot zadnjo fazo preureditve farme bi bilo potrebno zgraditi še tri nova pitališča, k dosedanjim desetim in s tem bi bila gotova rekonstrukcija in povečanje farme. S tem bi bila pripravljena farma za

Franc Svenšek pri montaži

zmogljivost, ki so si jo zadali po srednjeročnem planu in bodo zagotovljeni optimalni pogoji za bivanje živali v mejah možnosti in s tem racionalna proizvodnja.

M. P.

Predpisi s področja kmetijstva

SPLOŠNA ZDRUŽENJA IN GOSPODARSKA ZBORNICA JUGOSLAVIJE

Zakon o združevanju OZD v splošna združenja in gospodarsko zbornico Jugoslavije (Ur. l. SFRJ, št. 54/76) določa, da se OZD, ki opravljajo gospodarsko dejavnost in njihove poslovne skupnosti združujejo v Gospodarsko zbornico Jugoslavije po splošnih združenjih, ustanovljenih za posamezne panoge za območje SFRJ.

V gospodarsko zbornico Jugoslavije se združujejo po zadružni zvezi Jugoslavije tudi kmetijske zadruge, organizacije kooperantov in druge oblike združevanja kmetov. Zadružna zveza Jugoslavije ima po zakonu značaj splošnega združenja.

Dr. E. C.

Več mleka

Nova odkupna cena mleka, 1,06 din za enoto mlečne maščobe, je bila določena z medrepubliškimi dogovorom in bo pričela veljati v drugi polovici tega meseca, seveda narekuje tudi nove maloprodajne cene mleka in mlečnih izdelkov. Okoli določanja le-teh pa se je na seji izvršnega odbora živinorejske poslovne skupnosti razvila živahna razprava. Mlekarska predelovalna industrija namreč ne želi poslovati z izgubo, kar bi se gotovo zgodilo, če bi ob odobreni višji odkupni ceni mleka in porastu ostalih stroškov ne bile istočasno tudi višje maloprodajne cene mleka in mlečnih izdelkov.

Razpravljali so tudi o stanju po 1. 7. 1977, ko bo premija za mleko ukinjena. Sredstva za pokritje tako nastalega manjka naj bi se zbirala iz razlik med zimskimi in letnimi odkupnimi cenami mleka, seveda na podlagi samoupravnih sporazumov med mlekarnami, organizatorji proizvodnje in kmeti ter čimprej vzpostavljenih dohodkovnih odnosov.

O dokončnem oblikovanju novih maloprodajnih cen mleka in mlečnih izdelkov bo ponovno razpravljala IO ŽPS na prvi prihodnji seji. Nove cene naj bi zajemale porast vseh stroškov, ki znašajo okoli 28 %, potrdil pa jih bo še zavod za cene v sodelovanju z republiškimi sekretariatom za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

(Kmečki glas, 5. 1. 1977)

Obiskali smo Franca Mencigarja iz Agrokombinata Lenart

FRANC MENCIGAR, VODJA OBRATA KOOPERACIJA — KMETIJSTVO, JE V AGROKOMBINATU LENART ZAPOSLEN ŽE OD LETA 1961 IN TO NA RAZLIČNIH DELOVNIH MESTIH. BIL JE UPRAVNIK OBRATA CERKVENJAK, NATO PREVZEL DELO KOT UPRAVNIK OBRATA LENART IN DELAL DO SEDANJEGA DELOVNEGA MESTA KOT VODJA ZEMLJIŠKEGA ODDELKA V AGROKOMBINATU LENART, VSE DO LANSKEGA LETA.

poslovne skupnosti, napotke o regresiranju in premiranju živine in mleka.

Pospesovalci in referenti dobijo po potrebi tudi pismena navodila o sklepanju pogodb in načinu kreditiranja v kooperacijski proizvodnji in programsko usmerjenih kmetijah.

Pospesovalci lahko sami sklepajo in podpisujejo pogodbe, razen pogodb o programsko usmerjenih kmetijah po programu, ki ga izdelava pospeševalna služba in jih sklepa ter podpisuje vodja obrata Franc Mencigar.

Vodja obrata obiskuje združne enote in trgovine ter kontrolira poslovanje in njihovo delo.

PROGRAM KADROV 1977

Franc Mencigar je povedal, da so v letošnjem letu izdelali program kadrov v skladu s proizvodno-finančnim planom in na ta način že pripravili predloge samoupravnih organov za novo sistemizacijo oziroma reorganizacijo obrata.

V obratu pa pripravljajo preko komisije, ki jo je imenoval Svet kooperantov, reorganizacijo pospeševalne službe. Na ta način nameravajo po pripovedovanju Franca Mencigarja, sedanje pospeševalce preimenovali v vodje združnih enot, na novo pa bi naj formirali pospeševalno službo kot strokovno telo, katerega naloga bi bila uvajanje novih tehnoloških postopkov na programsko usmerjenih kmetijah, izdelava preusmeritvenih programov in spremljanje teh programov. Ta služba pa bo tudi organizirala predavanja po panogah, po zaselkih in v krajevnih skupnostih.

Do reorganizacije pospeševalne službe pa je prišlo predvsem zaradi tega, ker v obratu ni bilo primernih strokovnih kadrov, predvsem za specializirano proizvodnjo v sadjarstvu in vinogradništvu, poljedelstvu in živinoreji.

Le na ta način bodo lahko kmetom nudili strokovno pomoč in v zvezi s tem lahko pričakujejo večje pridelke.

VPRASHANJE ZADRUŽNIŠTVA

V zadnjem času pa se v obratu precej ukvarjajo s vprašanjem združništva v zvezi

z zakonom o združenem delu. Organizirali so sestanke po vseh združnih enotah in po mnenju Franca Mencigarja si kmetje želijo boljše odnose z Obratom kooperacije — kmetijstvo in konkretno ter trdnejšo pogodbeno sodelovanje. Na teh sestankih pa ni bilo zaslediti želje kmetov po novi obliki organizacije obrata, kar zakon o združenem delu omogoča. Kmetje — kooperanti želijo, da se jim približa samoupravno odločanje v združnih enotah, odločanje o delitvi ustvarjenega dohodka, ki izvira iz njihovega dela.

Glede dokončne organizacije obrata še ni bila izrečena dokončna odločitev, saj še vedno niso jasna stališča družbenopolitičnih organizacij v občini in zato, ker je na prvih razgovorih sodelovalo premajhno število kmetov — kooperantov.

Takšna so razmišljanja Franca Mencigarja in članov kolektiva Obrata kooperacija — kmetijstvo Agrokombinata Lenart.

Poleg dela v obratu pa je Franc Mencigar tudi aktiven družbenopolitičen delavec, saj je sekretar osnovne organizacije ZKS Agrokombinata Lenart, član Občinskega komiteja ZKS Lenart in član Odbora za finance pri republiški skupščini. Sodeluje pa tudi v mnogih krajevnih organizacijah. Delovanje na družbeno-

političnem področju mu vzame precej delovnega in prostega časa.

Ker pa Franc Mencigar opravlja delo na področju kooperacije že deset let, to delo dobro pozna in glede prilaganja nima večjih težav; to delo pa po njegovem mnenju zahteva ogromno časa, ne samo v obratu, temveč tudi sodelovanje na raznih krajevnih sestankih in v združnih enotah.

Ob koncu razgovora nam je dejal, da se medsebojni odnosi s kmeti — kooperanti izboljšujejo in je glede na odnose in na delo pospeševalne službe vse manj pritožb, ker kmetje — kooperanti vidijo ekonomski položaj obrata.

V obratu je nerešenih še veliko vprašanj, kot na primer formiranje samostojne finančne službe v obratu. Z ustanovitvijo te službe bi obrat lahko sam s bilanco prikazal svoje finančno stanje in bi s tem odpadel marsikateri očitke kmetov — kooperantov, ki so velikokrat mnenja, da del dohodka prehaja za pokrivanje izpada v lastni proizvodnji.

To je le del izkušenj in razmišljanj vodja Obrata kooperacija — kmetijstvo Agrokombinata Lenart Franca Mencigarja, ki ga čaka še veliko dela na področju dobrega organiziranja kooperacije na tem območju. M. P.

PROBLEMATIKA SAJENJA SLADKORNE PESE V AK LENART

Na območju Agrokombinata Lenart bomo začeli v letošnjem letu s proizvodnjo sladkorne pese. To bo poskusna proizvodnja sladkorne pese, ki se načrtuje v severovzhodni Sloveniji. To območje se razlikuje delno po fizikalnih lastnostih zemlje, po strukturi in globini humoznega — ornega sloja. Še vedno se namreč srečamo s vprašanjem, ali so naše njive primerne za gojenje sladkorne pese ali ne. Važen faktor za proizvodnjo sladkorne pese na tem območju je izbira njiv. Le dobra izvedba odvodnih sistemov omogoča, da se tudi na manj ugodnih zemljiščih uredi navodnjavanje, kar je pomembno, saj smo pridobili skoraj vse naše njive iz zamočvirjenih travnikov. Pedološke analize, ki jih imamo, kažejo na potrebo po apnenju tal in pa pomanjkanje drugih hranilnih snovi, ki so potrebne za proizvodnjo sladkorne pese. V načrtu proizvodnje sladkorne pese v severovzhodni Sloveniji zajeto območje predvideva zelo velike površine v družbenem sektorju in tudi v privatnem sektorju. Zaradi tega bo izdelana inventarizacija njiv, sposobnih za proizvodnjo sladkorne pese. To bo izvršeno do leta 1980, ko bo proizvodnja sladkorne pese že na površinah, potrebnih za tovarno sladkorja v Ormožu.

O drugih problemih pri proizvodnji sladkorne pese, kot so mehanizacija in drugo, ne moremo govoriti, ker se zaenkrat šele pripravljamo na poskusno proizvodnjo.

Ivan Thaler

DOPISUJTE V »NAŠO POT«

KMETIJSKI KOMBINAT PTUJ

PRISLI V DECEMBRU 1976:

TOZD Tehnoservis: Viktor Zampa, Ivan Kirbiš, Franc Kumer.

TOZD Kmetijstvo DE Zavreč: Anton Car.

ODŠLI V DECEMBRU 1976:

Obrat Kooperacija: Ivan Duvančič, Ana Miličič.

TOZD Gostin. »Haloški bisser«: Olga Vrtačnik, Marica Krajnc — upokojena.

Delov. skup. za skupne zadeve: Zorka Tomašič, Anica Bratec — upokojena, Marija Šipoš — upokojena.

TOZD Kmetijstvo DE Pragersko: Neža Svenšek.

DE Zavreč: Franc Vuzem — upokojen.

AGROKOMBINAT LENART

ODŠLI V MESECU DECEMBRU 1976:

TOZD Sadjarstvo Selce: Franc Trinkaus in Janez Trinkaus.

TOZD Poljedelstvo živinoreja Lenart: Milan Kramberger.

Obrat Kooperacija — kmetijstvo: Silvana Kožar.

»KOŠAKI« TMI MARIBOR

PRISLI V MESECU DECEMBRU 1976:

Franc Matjašič, Ivan Čuček, Alojz Kacjan.

ODŠLI V MESECU DECEMBRU 1976:

Štefan Vuzem, Marija Jarčič.

AGROKOMBINAT MARIBOR

ZAPOSILILI SO SE V MESECU JANUARJU 1977:

Obrat Košaki: Vesjak Marjan.

ODŠLI V MESECU JANUARJU 1977:

Obrat Košaki: Bezjak Silvo.

Dodatek za stalnost ostane

Pomanjkljiv usklajevalni postopek izpustil nekatere vsebinske pomanjkljivosti, ki so jih potem delegati morali uveljavljati na plenumu z glasovanjem — Kilometrino še po starem — Nadure tudi za direktorje

Sindikalna lista za prihodnje leto je še na plenarni seji republiškega sveta ZSS, torej še med postopkom dokončnega sprejemanja, doživela nekatere spremembe, ki so nedvoumno pokazale, da postopek usklajevanja osnutka liste s predlogi in dopolnitvami iz »baze« ni bil najbolj uspešen. V eni od prihodnjih števil »DE« bomo poskušali pojasniti, zakaj se je usklajevalni postopek zataknil in zakaj so morali posamezni delegati še na samem plenumu uveljavljati tehtne spreminjalne predloge, ki jih na usklajevalni seji v začetku decembra niso upoštevali pri oblikovanju besedila predloga sindikalne liste.

Najbolj se je neskladje med stališči sindikalne baze, zlasti iz sindikata delavcev kovinske industrije in odborom za samoupravno sporazumevanje o delitvi dohodka in osebnih dohodkov pokazalo pri dodatku za omejevanje fluktuacije. Kot je znano, so sestavljenci osnutka liste ta dodatek izpustili, češ da ni dosegel svojega namena, ker ga v mnogih delovnih organizacijah izplačujejo vsem delavcem. Javna razprava je pokazala, da se delavci, zlasti pa v kovinski industriji, odločno upirajo ukinitvi dodatka. Predlog sindikalne liste, kakršnega so prejeli člani plenuma RS v potrditev, pa kljub temu nasprotovanju ni vseboval dodatka za omejevanje fluktuacije, ker so na usklajevalni seji odbora in delegatov vseh republiških odborov to vprašanje menda uspešno razrešili.

Kljub temu pa se je izkazalo, da mnogi delegati niso enakega mnenja kot odbori in RS ZSS je zato po daljši razpravi »za« in »proti« ter razpravi o tem, ali je bil usklajevalni postopek pomanjkljiv ali ne, izglasoval, da sporni dodatek vendarle ostane v sindikalni listi za prihodnje leto. Seveda pa bo treba v prihodnjem letu uveljaviti nova merila za razdelitev sredstev, ki so bila sedaj iz mase sredstev za osebne dohodke izločena za ta dodatek.

O poteku sprejemanja sindikalne liste bi lahko še dejali, da je povsem uveljavil načelo ustave, da veljajo samoupravne odločitve delavcev. Delegati so namreč še v nekaterih »spornih« točkah, denimo pri kilometrini, odmerjanju sredstev za stanovanjsko gradnjo, pri določanju pravice do plačanega nadura za vodilne delavce in še kje uveljavili »svoje« stališče, ki je bilo drugačno od predloga liste. Tako je predlog liste »povišal« kilometrino na

1,60 din s tem, da bi se kasneje, ob povišanju cen bencina dogodovorili še o diferencirani kilometrini. Delegati so večinoma sodili, da ne kaže dvakrat v enem letu poviševati kilometrine in so za zdaj izglasovali dosedanje višino kilometrine.

Ali imajo vodilni delavci pravico do plačila nadur? Po predlogu sindikalne liste je nadurno delo že upoštevano v njihovih osebnih dohodkih, razen v izjemnih primerih, ki pa jih morajo določiti in dovoliti samoupravni organi. Po predlogu nekaterih delegatov ima vsak delavec, tudi vodilni, po ustavi zajamčeno pravico do 42-urnega delovnega tedna. Seveda pa naj »vodilnim« samoupravni organi določijo, katero delo in v kakšnem obsegu je treba opravljati tudi v nadurah. Tako je nazadnje sklenil RS ZSS. Prav tako so delegati uveljavili stališče, da za delo na dan državnih in republiških praznikov treba dovoliti izjeme: tam, kjer proizvodni proces zavoljo tehnologije ne sme biti prekinjen, kjer so torej delavci že sedaj dobivali višje dodatke. Tako je ta dodatek določen v višini najmanj 50 odstotkov na osnovi in ni »zacementiran« na 50 odstotkih. Ker je z zakonom predpisana obdavčitev vseh sredstev nad višino 6 odstotkov na bruto osebni dohodek, ki jih TOZD namenjuje za stanovanjsko gradnjo, se delegati niso ogreli za predlagano besedilo, ki omejuje višino teh sredstev na največ 9 odstotkov. Zavzeli po se, naj v TOZD namenjuje več sredstev za stanovanja le, če imajo za to materialno osnovo.

Ker v tej številki »DE« objavljamo sindikalno listo v celoti, ne omenjamo vseh novosti liste v podrobnostih; le toliko: zneski nadomestil za različne stroške v zvezi z opravljanjem dela (kot so dnevnice, stroški prenočevanja itd.) so se povečali v skladu s tempom naraščanja življenjskih stroškov v minulem letu, torej za 14 odstotkov. Le regres za dopust se je povečal različno, spodnja meja za 9, zgornja pa za 17 odstotkov; tako se ta člen liste bolj približuje enakemu določilu v zvezni sindikalni listi, hkrati pa omogoča tudi tistim kolektivom, ki slabše poslujejo, izplačevanje tega »dodatka«. Hkrati — in ne samo ob tem členu — pa so delegati RS ZSS sklenili, da bo treba slovensko sindikalno listo slej ko prej uskladiti z listami drugi hrepubliki.

B. Rugelj

(DE)

Novo v kratkem

ZA KVALITETNEJŠO VETERINARSTVO IN ŽIVINOREJO

Za sejo zborov Skupščine občine Ptuj 15. februarja 1977 je pripravljen predlog sklepa o soglasju Skupščine občine Ptuj k združitvi Živinorejsko veterinarskega zavoda v Ptuj in veterinarske postaje v Ptuj in delovno organizacijo z nazivom OBDRAVSKI ZAVOD ZA VETERINARSTVO IN ŽIVINOREJO PTUJ s sedežem v Ptuj, Ormoška cesta št. 28.

Nova delovna organizacija bo opravljala predvsem naslednje posle:

- OE reprodukcija,
- selekcija in vrednotenje deditivnosti,
- svetovalna služba
- veterinarsko-laboratorijska diagnostika in
- ekonomija.

V posle njenega zdravstvenega varstva pa bo spadalo v njenih enotah:

- preventiva in kurativa,
- nadzor surovin in živil živalskega izvora,
- zdravstveno varstvo živali o organizirani proizvodnji in
- uprava OZD.

Veterinarski kadri bodo uspešnejši ob občutku smotnejše povezave in lažje jim bo ob tej razvijati ter kvalitetneje opravljati svojo dejavnost.

Za združitve govornijo ekonomski in strokovni vidiki.

UREDITEV OBREŽIJ POTOKOV IN JARKOV

Izvršni svet SO Ptuj pričakuje od vseh delegatov občinskih zborov, da bodo na seji 15. februarja soglasno za potrditev predloga odloka, ki bo obvezoval lastnike in upravljalce oziroma uporabnike obrežnih zemljišč ob potokih in jarkih, da bodo redno čistili strugo in poskrbeli za čiščenje skozi vse leto, za odstranjevanje neprimerne zarasti ter naplavljenih predmetov.

Le tako bo mogoče zavarovati pretočnemu profilu potokov in jarkov nemoten pretok vode. Gojitev primerne zarasti ob bregovih bo v korist varstva bregov.

Posekano drevje in grmičevje ne bo smelo obležati, kjer je bilo posekano, ker ga bodo morali lastniki, upravljalci oziroma uporabniki odstraniti.

J.V.

Kako živijo in delajo ter njihove želje v letu 1977

PRAV JE, DA SE OB ZAKLJUČKU STAREGA LETA IN OB ZACETKU NOVEGA LETA SPOMNIMO TUDI TISTIH LJUDI, KI SO V PRETEKLOSTI ZDRUŽEVALI SVOJE DELO V SESTAVLJENI ORGANIZACIJI ZDRUŽENEGA DELA KMETIJSKO PREHRAMBENI KOMBINAT; TO SO NAŠI UPOKOJENCI, KI SO ŽE DALJŠI ALI KRAJŠI ČAS V POKOJU, KI PA KLJUB TEMU SPREMLJAJO NAPREDEK IN RAZVOJ TOZD OZIROMA DELOVNE ORGANIZACIJE, V KATERI SO BILI ZAPOSLENI.

STANA BLOKHAR, upokojenka Agrokombinata Maribor, doma v Strelški ulici v Mariboru:

»Ko sem bila 1976. leta upokojena po 35 letih delovne dobe, všteti dvojno štetje 1943—1945 za sodelovanje v NOV, sem se dobro zavedala, da se bom lahko upokojena bolj posvetila priletnim staršem in teti ter 12-letnemu posvojenemu Milanu, mali kmetiji, vsem opravilom v hiši in na vrtu. Prej sem imela svoje redno odgovorno delo v personalni službi Agrokombinata Maribor. Vedela sem tudi, da se bom rada vračala med sodelavce in sodelavke pri AK Maribor, da bom po svojih močeh pomagala v organizaciji ZKS in v Krajevni skupnosti ter drugje, kjer sem še aktivna. Tudi kot upokojenka bom še rada odpotovala v Trst, saj sem doma iz njegove bližine, v Koper, Banja Luka, kamor sem bila 1941. leta pregnana skupno s starši. Planin na Gorenjskem ne bom pozabila, zlasti ne Velike Planine. Mnogo bom še vedno pisala, saj se rada spominjam sošolk, sobork, sodelavcev z delovnih mest, sočlanic v društvih in organizacijah ter znancev, ki sem jih spoznala tekom let.

Pri delu razmišljam o vsem nazaj, zlasti o opravljenem delu in doseženih uspehih. Vse to me opogumlja, enako pa tudi moža Ivana, da marsikaj storiva. Po dokončani kanalizaciji in vodovodu pri hiši nama ostane še preureditev hiše in montaža centralne kurjave.

Želja po zdravju je tudi pri nama na prvem mestu. Če je potrebno, si vzameva nekaj časa tudi za zdravljenje. Zdravstvenega zavarovanja dolga leta nisem obremenjevala. V vseh letih zaposlitve sem bila le 4 mesece v

bolniškem stanju zaradi izpaha kolena.

Glede dela v kolektivu Agrokombinata Maribor moram priznati, da sem se v njem vedno dobro počutila. Dela mi ni manjkalo, pa tudi ne priznanj zanj, ko smo si jih vsi skupaj zaslužili. Vesela sem tudi sedaj vse pozornosti sodelavcev iz Agrokombinata Maribor, ko pridem med nje kot upokojenka. Vsem želim pri odgovornem in zahtevnem delu mnogo uspehov, sodelavcem pa mnogo miru in zadovoljstva po minulem delu.«

ŠTEFAN ČUČEK, upokojenec »Košakov« TMI Maribor, doma v Ptuj:

»Kot poslovodja poslovalnice »Košakov« št. 4 v Ptuj, sem bil od 1952. leta dalje, do upokojitve 1972. leta. Opravljali smo vsak svoje naloge na delovnih mestih, ob sebi pa smo vzgajali naraščaj. V mesnici v Ptuj so se izučile: Terezija Muhič iz Moškajnc, Irena Čančar s Ptujске gore in Elizabeta Štebih iz Ptuja. Sedaj so vse zaposlene v prehrambeni stroki na odgovornih mestih. V primerjavi z drugimi mesnicami v Ptuj je bila mesnica »Košakov« vedno dobro založena z mesom in mesnimi izdelki v mejah takratnih možnosti.

Kot dolgoletni upokojenec se sedaj spomnim vseh predpostavljanih v »Košakovih« in sodelavcev, še aktivnih, upokojenih in tudi preminulih. Vsakdo je imel dovolj svojih skrbi, dela in tudi uspehov. Nekatere je zapustilo zdravje, saj mesarski poklic ni lahek. Stalni popravek z mesom v hladilnici mesnice je pustil tudi meni svoje posledice. Zbolel sem na jetrih in sem zdržal na delu do upokojitve. Potem se mi je

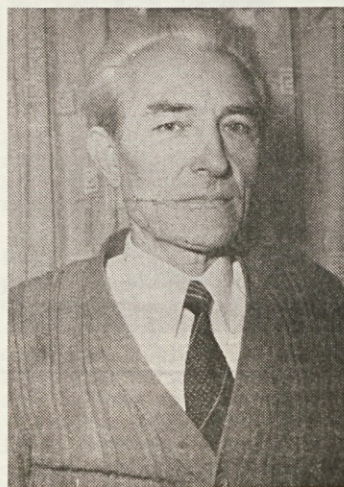
zdravje vsaj delno popravilo, da se kar dobro počutim, moram pa še vseeno na kontrole in na zdravljenje, ko se mi stanje poslabša. V lepih in toplih dneh odidem na Lovrečan breg, kjer se pomudim v malem vinogradu ter v hišici in v razgovorih s takojšnjimi sosedi. Ko se vrnem v Ptuj, me zopet kratkočasijo otroci hčerke Vere in sina Mirana.

»Košaki« me vsako leto povabijo na srečanje upokojencev, kar je navadno ob novem letu. Lanskega srečanja se nisem mogel udeležiti, ker sem bil v ptujski bolnišnici na zdravljenju. Ob snidenju obujamo starejši skupno z nekaj še aktivnimi spomine na minule čase ter se veselimo uspehov mlajših, ki so na naših prejšnjih delovnih mestih. Večina izmed nas bi rada čakala dan otvoritve nove klavnice in drugih objektov v Zlatoličju poleg nove hladilnice. To bo za kolektiv »Košakov« pa tudi za nas upokojence veliko doživetje.

Z ženo Jelko imava tudi za letos načrt, kako bova obiskala sorodnike in prijatelje v Zagrebu in drugje in kako bova v pomoč hčerkinini in sinovi družini. Za vse najine želje pa je le en pogoj, če bova ostala zdrava.

Kolektivu »Košakov« želim še mnogo novih uspehov in potrošnikom izdelkov iz »Košakov« še večjo izbiro blaga iz novih kapacitet tovarne.«

ANTON KARO, upokojenec Kmetijskega kombinata Ptuj, živi v Ptuj:

»Veseli me, da se me je spomnilo uredništvo »Naše poti«, čeprav sem že od 1970. leta zaradi invalidske upokojitve izven dela v TOZD Mlekarni Ptuj. V njej sem delal 29 let kot sirar in nazadnje pred upokojitvijo pri pakiranju masla. Nesreča pri delu je hotela, da sem moral prej med upokojence kot bi sicer zdrav in zaposlen do 60 let starosti.

Sprijaznil sem se z vsemi posledicami poškodbe na hrbtnici

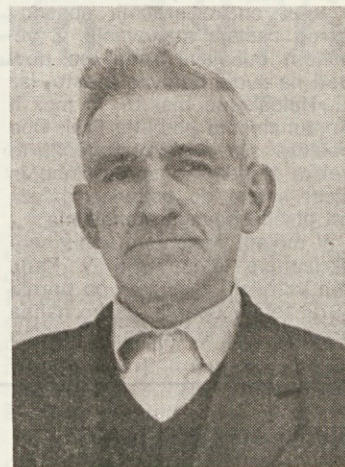
ter z mirovanjem, ki mi ga ta narekuje. Ko moram na zdravniško kontrolo ali po drugih opravkih zdoma, me spremlja žena Marija, ki je tudi upokojenka. Pri Vinarski zadrugi v Ptuj je delala 13 let. Od nje je dobila stanovanje, kjer sva še danes.

Članom kolektiva TOZD Mlekarne Kmetijskega kombinata Ptuj, ki so sedaj naklonjeni nam upokojencem ter nam izkazujejo vso pozornost, bo čez leta enako dragocena vsa toplina kot je sedaj nam ob spominu na minulo delo.

Ob vsakem srečanju z enim ali drugim nekdanjim sodelavcem — sedanjim upokojencem ali s še aktivnimi starejšimi člani kolektiva Mlekarne se rad spominim vseh prejšnjih podrobnosti iz dela. Rad slišim o novostih sedanjega dela v preurejenih prostorih z novo opremo, pa tudi o sedanjem sporazumevanju med sodelavci ter o doseženih uspehih. Vsi skupaj se radi spominimo resnih in kritičnih dni v skrbi za mleko in mlečne izdelke, pa tudi veselih doživljajev.

Želim kolektivu Mlekarne Ptuj mnogo nadaljnjih uspehov pri vsem njihovem odgovornem delu, pri akcijah in prizadevanjih, da bi doseglo mleko in mlečni izdelki iz ptujске mlekarne čim širši krog potrošnikov.«

JANEZ ŠUTA, upokojenec Agrokombinata Lenart, doma v Radehovi:

»Pri Agrokombinatu Lenart sem bil 20 let zaposlen kot transportni delavec in nazadnje kot nočni čuvaj. Po upokojitvi 19. 9. 1975 sem največ doma. Pri hiši in na zemlji je dovolj dela in ga zmagujeva z mlajšim sinom Ivanom, mehanikom, ki se bo v kratkem tudi zaposlil, najraje pri Agrokombinatu Lenart. Žena Ana skrbi za gospodinjstvo. Hčerka Marija je poročena na Zavrhu, sin Franc živi pri Benediktu, dela pa v Mariboru.

(Nadaljevanje na 14. strani)

Ključni za novo življenje

GOVORITI O SREČI, O SREČNEM TRENUTKU, MORDA CELO O NAJSREČNEJŠEM DNEVU V PRETEKLEM LETU PRAV GOTOVO NI PREPROSTO. V MINULEM LETU JE TUDI VELIKO DELAVCEV SOZD KMETIJSKO PREHRAMBENI KOMBINAT DOBIL STANOVANJE IN SE JIM JE S TEM URESNIČILA DOLGOLETNA ŽELJA IN POTREBA, ČEPRAV MORDA DO ZADNJEGA TRENUTKA NISO VERJELI, DA SE

IVANKA MOHORIČ, knjigovodja pri TOZD Haloški biser Ptuj, stanuje v Ptuj:

»V novo stanovanje v Volkmerjevi ulici sva se vselila z možem Tonetom in poldrugo leto starim sinom Brankom letos okrog 5. januarja. Za najino družino je to veliko in prijetno do živetje. Težko je izraziti s to spremembo doživeto zadovoljstvo, ko zaprete za seboj vrata dvo in pol sobnega novega, sončnega, suhega in toplega stanovanja, ki pomeni zlasti za otroka vse pogoje za zdrav razvoj in si pri tem mislite: »Joj, kaka sreča!«

Z možem Tonetom sva si hitro uredila stanovanje in se zživela v svet enako srečnih sosedov okrog našega stanovanja. Z veseljem odhajava sedaj po novi poti na svoje delovno mesto, jaz k »Haloškemu biseru« in mož h Komunalnemu podjetju Ptuj. Obe podjetji sta nama omogočili to veliko življenjsko spremembo in sicer vsako do polovice deleža pri plačilu novega stanovanja.

V mojem prejšnjem večletnem skromnem stanovanju v Ptuj sva vztrajala z možem po poroki 1973. leta v upanju, da bo najina prošnja za stanovanje ugodno

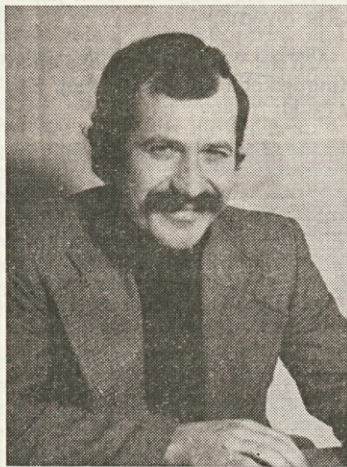
rešena. Z gradnjo lastnega stanovanja nisva mogla računati, niti toliko prihraniti, kolikor to sedaj stane. Za solidarnostno stanovanje nisva imela pogojev. Tako je ostala edina rešitev, da nama pomagata Haloški biser in Komunalno podjetje do kupljenega stanovanja. Tako se je tudi zgodilo.

Če bi se nama v bodoče posrečilo zgraditi lasten dom, se bo naša družinica rada umaknila iz sedanjega stanovanja, ker se zavedava z možem, da je v Ptuj še več mladih družin, ki morajo sprva enako potrpeti v kakem skromnem stanovanju, potem pa le pride tudi za nje velik in srečen dan.

Prepričana sem, da bosta Haloški biser in Komunalno podjetje enako kot za našo družino tudi drugim svojim delavcem, ki so še v stanovanjski stiski, pomagala do primerne stanovanja. Zato jima tudi naša družina želi v bodoče mnogo uspehov in sredstev za večanje stanovanjske površine za svoje sodelavce.«

MATJAŽ CERAR, gradbeni projektant pri Agrokombinatu Maribor, stanuje v Mariboru:

»V Agrokombinatu delam že peto leto kot gradbeni projektant,

BODO IZ MAJHNE PODSTREŠNE SOBICE OZIROMA IZ SLABEGA STANOVANJA PRESELILI V STANOVANJE, KI JE VREDNO DELOVNEGA ČLOVEKA.

V ZVEZI S TEM SMO POVPRASALI NEKAJ DELAVCEV OZIROMA DELAVK V SOZD KMETIJSKO PREHRAMBENI KOMBINAT, KAKŠNI SO NJIHOVI OBČUTKI V NOVM STANOVANJU.

kalkulant in nadzornik nad investicijami. Vse do sinovega rojstva septembra 1976 sva stanovala z ženo Darjo v sobi in kuhinji v Košaškem dolu, ki sem ga dobil ob razumevanju vodilnih v Agrokombinatu 1973. leta, ko sem se vrnil iz JLA. Ob takratni stanovanjski stiski nama je tudi enosobno stanovanje mnogo pomnilo. Ob povečanju družine sva zaprosila AK Maribor za večje stanovanje. Tega sva dobila v Počehovi v Marlesovi montažni samostojni vrstni hišici. V njej bomo sedaj mirno živeli in imeli vsi skupaj dovolj prostora. Sam si urejam prostor v kleti, kjer bom lahko kaj delal v prostem času. V to novo stanovanje sva z ženo precej investirala, kar sva tudi z veseljem storila.

Priznati moram Agrokombinatu Maribor, ki ima v upravljanju 500 hiš za svoje delavce, da z občutkom rešuje njihova stanovanjska vprašanja, kakor hitro se pojavljajo potrebe in možnosti. Več vprašanj je rešil z zamenjavo. Če želi upokojenec iz večjega stanovanja v manjše, udobnejše, dobi njegovo stanovanje družina, ki je težko čakala na drugo stanovanje.

K zadovoljstvu nad našim sedanjim stanovanjem še moram pripomniti, da sicer stanujemo malo dalje od mesta kot prej, sem pa zelo blizu vrta in osnovne šole, kar bo koristno za sina, ko bo moral dopoldne v varstvo in pozneje v osnovno šolo. Na delo nama ni daleč peš, imava blizu avtobus. Ko ne moram na teren, se lahko odpeljeva tudi z osebnim vozilom.«

FRANJA KUCHAR, knjigovodja osnovnih sredstev pri »Košakih« TMI Maribor, stanuje v Mariboru:

»Z možem Jožetom in devetmesečno hčerkico Mojco smo doživeli za novo leto 1977 dan prijetnega presenečenja z dodelitvijo enosobnega stanovanja v novi zgradbi »Bumerang« na Teznu.

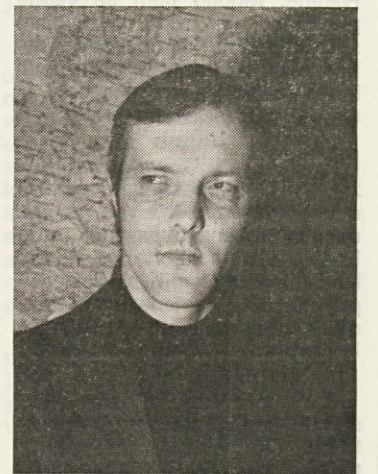
Iz prejšnjega stanovanjskega provizorija v športni hali B na mariborskem sejmišču, kjer je minilo nama z možem polnih šest let, nama je sedaj dana možnost za sodobnejše stanovanjske pogoje. Na razpolago imava 41 m² stanovanjskega prostora ob udeležbi 30.000 din iz lastnega varčevanja in 7-letnega obveznega varčevanja mladih za stanovanje poleg obveznega deleža delovne organizacije — »Košakov«.

Te pogoje sva z možem sprejela, zraven tega pa si lahko začneva šele sedaj nabavljati stanovanjsko opremo, ker za njo prej niti nisva imela prostora. Sam problem stanovanja je s tem rešen vsaj začasno, ko nam bo potrebno družinsko stanovanje. Sčasoma bodo manjša tudi najina kreditna bremena. Te bova nekaj časa toliko bolj občutila, ker je mož še študent na VEKŠ.

Najin občutek zadovoljstva z novim stanovanjem je večji glede na združeno udeležbo delovne organizacije — »Košakov« in na najino udeležbo. Obe sta rezultat skupnega prizadevanja za učinkovito rešitev občutilivega stanovanjskega problema mladih družin v Mariboru. Pri visokih obveznostih so za marsikogar težje, za koga drugega pa zopet lažje možnosti za plačevanje. Izenačevanje z njimi pri plačilnem roku in obrestih močno občutijo predvsem zaposleni z manjšimi osebnimi dohodki, še bolj pa mlade družine.

Moževo delo v Temeljni telesnokulturni skupnosti Maribor, njegov študij in moje delo pri »Košakih« bo v novih stanovanjskih pogojih lažje kot prej, zato pa bova toliko bolj tudi vesela skupnih novih uspehov.«

JOŽE RAJŠP, buldozerist pri Agrokombinatu Lenart, stanuje v Lenartu:

»Do 5. januarja 1977 sem stanoval v Lenartu v zasebni opremljeni sobi, medčasno pa sem ča-

NAŠI UPKOJENCI

(Nadaljevanje s 13. strani)

Pokojnina nama z ženo pomaga, da nakupiva najpotrebnejše. Ko sem še bil zaposlen, sva obnovila hišo in gospodarsko poslopje, zdaj pa urejava še vse drugo.

Včasih odidem zdoma po opravkih, drugič pa pride zopet kdo k nam. Najbližji prijatelj — upokojenec Vinko Breznik rad pride k nam ali pa grem jaz k njemu, ko mu odnesem mleka. Če bi me kdo vprašal, koga sem najbolj vesel, ko pride k hiši, bi

mu rekel, da pismonoše, ko mi prinese pokojnino.

Pri delu razmišljam o vsem iz minulih let, o vsakdanjem delu pri Agrokombinatu Lenart, o težavah, ki jih je bilo potrebno prebroditi, o uspehih, ki smo jih bili vsi veseli, pa tudi o veselih doživljajih. Rad se spomnim tudi darila, ki so mi ga pripravili sodelavci, ko sem bil upokojen. Prijetna so srečanja s sodelavci in soupokojenci. Vsakdo zna povedati kaj novega ali zabavnega.

Razveseli me tudi, ko dobim »Našo pot«.

Na vprašanje, kaj pa ima upokojenec Janez za krajšanje časa, je odgovorila njegova žena Ana, da si mož rad včasih zaigra na orglice.

Ob slovesu je želel upokojenec Janez navzočemu tovarišu Toplaku iz Agrokombinata Lenart, da bi dosegal kolektiv tudi letos vsestranske uspehe in da bi mladi kadri dobro nadaljevali delo starejših delavcev, ki odhajajo v pokoj.« J.V.

ZAKON O ZDRUŽENEM DELU

Naloge in delo sindikata

Skupščina SFRJ je sprejela zakon o združenem delu, kjer so obdelana osnovna produkcijska razmerja v združenem delu, oblike organiziranja delovnih ljudi in način uresničevanja delovnih in samoupravnih pravic delavcev.

Delavci so v javni razpravi dali vso podporo njegovim določbam vendar so imeli precej pripomb in predlogov, ki so bili upoštevani pri sestavi dokončnega besedila.

Zakon o združenem delu je sprejet in sindikat čakajo neodložljive naloge, ki jih bo moral izpeljati. V zakonu niso določene niti naloge niti pravice sindikatov, vendar so povsem jasno opredeljene obveznosti samoupravnih organov, organov družbenopolitičnih skupnosti, poslovnih organov, državne uprave in drugih samoupravnih institucij do akcij sindikatov in uresničevanja njihove družbene vloge v novih samoupravnih razmerah.

NAJPOMEMBNEJŠE NALOGE SINDIKATOV V ZVEZI Z ZAKONOM O ZDRUŽENEM DELU

Najpomembnejša naloga v delu sindikatov je njihovo sodelovanje v samoupravnem sporazumevanju o pridobivanju in delitvi dohodka ter delitvi sredstev za osebne dohodke in iskanje meril za vrednotenje dela. To je naj-

pomembnejša naloga sindikatov.

Sindikati imajo kot najbolj množična družbenopolitična organizacija delavskega razreda veliko politično in družbeno odgovornost v nadaljnjem uresničevanju in dogovarjanju delegatskega sistema v združenem delu in iz njega.

kal na rešitev prošnje za garsonjero, ki jo bo kupil Agrokombinat Lenart v novem stanovanjskem bloku ob Partizanski cesti. V 10 letih dela pri AK Lenart sem si zaželel svoje stanovanje, ki si ga bom opremil po svoje in se bom v njem po napornem delu tudi v miru odpočil.

Moja garsonjera je v 4. nadstropju. Zime se mi sedaj ni potrebno bati, saj je v hiši centralno gretje. V našem nadstropju je posebno toplo. Soba, voda, elektrika na stopnišču in centralno gretje me stane mesečno skupaj 324 din.

Moji domači s Trat, kjer sem doma, starši in dva brata, so se skupaj z menoj razveselili, da da sem dobil garsonjero, vesel pa so tudi, ko jih ob sobotah doma obiščem.

Zdravje mi je še naklonjeno, čeprav delo na buldožerju 90 B 14 oktober Kruševac ni ravno lahko in udobno ob vsakem vremenu kje v gradbeni jami, na terasah za vinograde, na agromelioracijah in drugod, kjer potrebujejo buldožerista in buldožer. Zdaj se mi zdi, kot da buldožer bolj voljno opravlja vsako delo, ki se ga lotim.

Ko bom imel družino, bom ostal nekaj časa z ženo v garsonjeri, potem pa bom zaprosil za družinsko stanovanje. Če pa se mi bo kdaj posrečilo zgraditi lastno stanovanjsko hišico, se bom težko ločil od sedanjega udobnega stanovanjskega kottička. Dolgo sem se ga veselil in ga sedaj tudi imam. J. V.

Gre za delegacije delavcev in temeljne organizacije združenega dela v organih samoupravljanja delovne in sestavljene organizacije in v drugih oblikah združevanja, kot so delegacije skupščin samoupravnih interesnih skupnosti družbenih dejavnosti, delegacije zborov združenega dela v družbenopolitičnih skupnostih in drugi. Sindikati s svojo dejavnostjo pomagajo, da ti delegati in delegacije dobijo pravo mesto v sistemu samoupravnega odločanja.

Sindikati po novem zakonu neposredno sodelujejo v natečajnih komisijah za izbor in imenovanje poslovnih organov in drugih organov s posebnimi pooblastili. S tem nosijo polno odgovornost za kadrovske politike v združenem delu.

Zakon o združenem delu prav tako ureja temeljne pravice delovnih ljudi na podlagi dela in določa njihove delovne dolžnosti in odgovornosti, iz česar izhaja, da se morajo sindikati tvorno vključiti v iskanje rešitev in sklepov v organizacijah združenega dela. Z ustavo so sindikati pooblašteni, da podpisujejo samoupravne sporazume s tega področja.

Sindikati imajo tudi zelo pomembno vlogo pri varovanju samoupravnih pravic delavcev in družbene lastnine. Zakon o

združenem delu natančneje določa zaščitno vlogo organov samoupravljanja, organov družbenopolitičnih skupnosti in drugih družbenih dejavnikov, kot so družbeni pravobranilec samoupravljanja, sodišča združenega dela, služba družbenega knjigovodstva in drugi. Delovanje sindikatov na tem področju mora biti predvsem preventivno, sindikati pa so se dolžni boriti za takšne družbenoekonomske in samoupravne odnose in za takšno samoupravno urejanje pravic in dolžnosti vseh, da samoupravljanje ne bo omejeno.

Ena izmed neposrednih nalog sindikatov je tudi seznanjanje vseh delavcev, še zlasti sindikalnih aktivistov, s celotnim gradivom zakona o združenem delu. Zato morajo sindikalne organizacije organizirati sestanke z delavci in jih seznaniti s celoto zakona o združenem delu, njegovimi deli in s posameznimi najpomembnejšimi rešitvami. Vsaka osnovna organizacija sindikata in sindikalna skupina bo sprejela program seznanjanja delavcev z vsebino zakona, da bi lahko v skladu z možnostmi seznanila delavce z bistvom zakona. To so najpomembnejše naloge sindikata, ki so povezane z uresničevanjem zakona o združenem delu.

OSNOVNE ORGANIZACIJE SINDIKATA »KOŠAKI« TMI MARIBOR

Delo in uspehi v letu 1976

V času med 15. in 31. januarjem 1977 bodo v »Košakih« TMI Maribor potekale letne skupščine osnovnih organizacij in konference osnovnih organizacij sindikata, na katerih bomo razpravljali o delu v letu 1976 in nalogah za leto 1977.

Leto 1976 je bilo živahno na političnem, gospodarskem, kulturnem in športnem področju, kamor so se vključile tudi naše osnovne organizacije sindikata.

V začetku leta smo izvedli letne skupščine osnovnih organizacij sindikata. Na njih smo razpravljali o delu sindikata v letu 1975 in sprejeli program za leto 1976. Na zborih delovnih ljudi smo sprejeli gospodarski načrt delovne organizacije za leto 1976. Tu sta se sindikat in OO ZK aktivno vključila in zbere politično usmerjala. Izvedli smo volitve v organe samoupravljanja in predlagali delegate teh organov. Skupno s kad-

rovsko komisijo OO ZK smo razpravljali o predsednikih samoupravnih organov in članih komisij teh organov.

Organizirali in vodili smo letni oddih naših delavcev v počitniškem domu v Biogradu na moru.

Ob potresih v Posočju smo organizirali zbere delovnih ljudi, kjer so se delavci zavezali, da bodo delali dve soboti, v namen solidarnosti za te kraje. Seznanili smo jih tudi o vpisu posojila za ceste.

Skozi vse leto smo se srečevali s problemi gospodarjenja delovne organizacije, sprejemali sanacijski program in se trudili, da bi se stanje izboljšalo.

Na športnem področju smo se vključevali v razne športne igre in se udeležili letnih športnih iger delavcev živilske industrije Slovenije, kjer smo sodelovali v malem nogometu in keglanju. Sodelovali smo tudi na športnih igrah ob 15.

obletnici Kmetijskega kombinata Ptuj.

Živahno pa je bilo tudi kulturno življenje naših delavcev. Udeleževali smo se koncertov in gledaliških predstav. Pripravili smo kulturni program za otroke naših delavcev ob prihodu dedka Mraza. Mnogo naših delavcev je naročeno na zbirko knjig Prešernove družbe.

Vsi člani izvršnih odborov OO sindikata so obiskovali seminarje za sindikalne delavce, ki jih je organiziral Občinski sindikalni svet Maribor.

Tudi na družabno življenje naših delavcev nismo pozabili. V mesecu juniju smo pripravili piknik za delavce naše delovne organizacije z namenom, da se med sabo bolje spoznamo. Ob koncu leta smo pripravili proslave po obratih, na katerih smo se poslovili od starega leta in si zaželeli več sreče in boljših uspehov v letu 1977. Anton Belec

